

can Lithuanians
th Congressional
Queens, N. Y.,
accomplish their
to have a mem-
ian extraction in
a wide awake
ithuanian attor-
J. Drake-Dragu-
Republican nomi-
s in that Dis-
to run against
ic nominee and
American Labor
all the luck to

wy Swiat claims
rtment has per-
g of Polish reg-
Army. First,
will be organ-
will do the rest.
national" corps
Korwegians hesi-
sometimes
ithuanian attor-
Y., Mr. K. R.
nding with the
regard to form-
iments.

sh daily (Nowy
of interest
ment permitted
to Iran where
nized with Am-
ish Army units
s have lived un-
or 22 months.
experiences in
the civilized
conception un-
the Soviet Gov-
unhappy prison-
undesired" folk-
depressed feel-
can. Lithuanians
of relatives in
by the Soviet
ties just before
on Russia, in
Civil Liberties
lish a branch
it would have

N. J., Lithuan-
In a Win the
were the third
up (about 600).
was most num-
ie Czechs. Lith-
The Lithuan-
y John Lelešius,
represented by
Miss Columbia
The color guard
was composed of
e leaders of the
ty: Mr. W. V.
S. Gudas. The
d by the Holy
army, N. J., in
niforms, headed
dmaster, V. Ja-

generation in
ording to daily
example to
y do not run
mal, church and
created by the
join them and
ship. And they
ank you. Fel-
Skirius, it is
ble, and have
of their elders
local American

thuanians made
urance at the
August 23rd.
in commendable
a tableaux de-
heodore Roose-
model of Lin-
the American
Mr. Brenar
model, as is
on all Lincoln
was born in

as Pakeis
ybėle

Isigykit dabar sau
RUDENINĘ SKRYBĖLĘ

ratavi jums patarnauti geriausia
nėmis skrybėlėmis - didžiausias
vėliausių Pavidalų - Spalvų -

AMS IR VAIKINAMS

Visokio amžiaus.

\$2.45 - \$3.95 - \$5.00

EN STAMPS su kožu pirkinį
galit iškeisti savo Stamp Books.

RAMER & REICH CO.

or Ave Atdara Vakar

DIRVA (THE FIELD) LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States \$2.00
In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the Act of March 3, 1879.

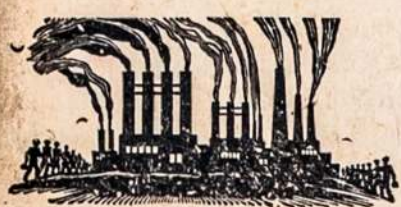
No. 38

KAINA 5c.

CLEVELAND, OHIO RUGSĖJO-SEPT. 18, 1942

47

(27-ti metai :: 27th Year)

DARBIAI

IR DARBININKŲ ŽINIOS

Valdžia Turės Kontro- liuoti Darbininkus

Washington. — Paul V. McNutt, šalies karo darbo jėgų direktorius, atvirai išdėjo Kongresui kad valdžios kontrolė visų darbo jėgų "neišvengtina", pasakydamas jog tam tikra komisija jau svarsto tam planus, kurie bus pateikti pačiam Prez. Rooseveltui.

"Mes skubiai einam link padėties kur valdžia turės išsikšti ir darbininkų aprūpinimo reikalą". Mat, darbininkai iš nekurių darbų visai išeina ir eina į kitas dirbtuves, kur daugiau uždirba. Tie aplėisti ir su mažai darbininku paliekami darbai nukentė ir tuomi nukentė visi kiti šalies karo reikalai.

Padvigubins Karo Reikmenų Darbus

Karo produkcijos ekspertai planuoja padvigubinti karinių dirbtuvių karo reikmenų produkciją iki to kad 1943 metais būtų pagaminta reikmenų po 7 milijonų dolerių vertės ir mėnesi.

Iki šiol tiesioginiai kariniai išlaidai 44 milijonai dolerių, įskaitant ir tuos ką buvo paskirti patiekimui maisto karo alijantams.

Tuo būdu 1943 metais karo reikalams bus išleista iki virš \$84,000,000.

Iki 1944 metų pradžios, šios šalies karo kaštai bus pasiekę virš \$152,000,000.

Pittsburgh, Pa. — Virš 8,000 Westinghouse darbininkų ir Union Switch & Signal Co. darbininkų, gretimose Swissvale ir Wilmerding dirbtuvėse gavo mokesčius pakėlimą po 5c valandai.

Karo industrijos paims ir darbus vieną iš kiekvienų 6 šios šalies moterų, skelbia darbo jėgų administratorius McNutt.

Tikima kad iki Gruodžio mėnesio šių metų moterų ir karo dirbtuves bus priimta iki 4,500,000, o kitą mėną skaičius padaugės iki 6,000,000.

Apie 18 milijonų moterų visoje šalyje dirbs už atlyginimą įvairiuose darbuose kitą mėną, sako McNutt.

Kanuole nušovė žmoną. New Yorke, tulas Joseph Podubinski, 71 m. amžiaus, per kelias pastaras savaites dirbo-padarė dvi mažas kanuoles. Kai jas baigė, užtaisęs nutaikė ir save ir savo žmoną ir abudu nušovė.

VISOJE šalyje automobilstams draudžiama važinėti virš 35 mylių į valandą greitumu.

Vokiečiai Įsiveržė Stalingradan, Mušiai Gatvėse

MASKVA REIKALAUJA ANTRO FRONTO

Maskva, Rugs. 17. — Sovietų karo vadovybė šia dieni oficialiai pranešė jog Vokiečių smarkieji puolikai įsiveržė į šiaurvakarinį kraštą Stalingrado miesto kur raudonoji armija ir apginkluoti civiliniai gyvenitojai desperatiškai kovoja gelbėjimui miesto nuo atakimo naziams.

Stalingradas, Rusų pietinis arsenalas, yra vartai į Astrachanį prie Kaspijos jūros. Paėmę tą miestą Vokiečiai galėtų laisvai žygiuoti pirmyn.

Bolševikams įsakytą kovoti ir žūti prie Stalingrado, bet jokiū būdu nepasitraukti ar pasiduoti.

Vokiečiai nuolat pristato į frontą naujų rezervų užpildymui kritusių tukstančių savo vyrų.

Iš Berlio skelbia kad visai trumpu laiku Hitleris padarys specialį pranešimą, gal but sąryšyje su Stalingradu.

Iš Londono praneša jog Rusai, nepatenkinti Britų ir Amerikos vilkinimu atidarymo antro fronto, visu griežtumu reikalauja tą greitu laiku padaryti.

Maskva tikrina kad antro fronto atidarymas dabar yra ne tik reikalingas bet ir galimas.

Maskva pripažino Rugs. 12 d. kad raudonoji armija Kaukaze užleido Vokiečių įiegoms Juodųjų jūrų karo laivyno uostą Novorosijsk.

VOKIETIJA SMARKIAI APŠAUDOMA

Iš Londono praneša jog Britų ir Rusų bombieriai pakartoja užpuolimus Vokietijos miestų, kuriuos iš oro sprogdina. Bremenas jau Britų užpuoltas ir bombarduotas virš 100 kartų.

Sovietų lėktuvai atakavę Rumanijos ir Rytų Prūsijos miestus.

Iš Londono skelbia apskaičiavimą kad diduma Vokietijos submarinų esą sugadinta. Britų lakunai pastarais laikais atlieka žymiai daug atakų.

Niekas Ne Namie — Niekas Nesužeista!

Štai kas atsitinka kai lėktuvus nukrinta ant namo. Lėktuvas skrendantis į Meksiką, priverstas nusileisti, įlėkė į namą prie Glenview, Illinois.

AMERIKOS-JAPONŲ KARO EIGA

Rugs. 17 iš Australijos praneša kad Japonai panaujino savo veržimąsi pirmyn linkui Port Moresby, Naujojoje Guinejoje ir prisitartinio per 32 mylias nuo to svarbaus uosto.

Japonai vėl panaujintomis įegomis puola Solomonų salas, tikslu išstumti iš jų Amerikos ir Australijos kariuomenę, kuri Japonus išmušė. Japonams gelbsti jūrų ir oro jėgos.

Pastarų penkių dienų kovose Japonai neteko kelių dešimčių savo lėktuvų.

Pereitą savaitę Solomon salose S. V. kareiviai suėmė 450 Japonų kareivių. Jie visi tikėjo kad bus nužudyti kaip tik pateks į Amerikiečių rankas, taip jie klatingai įbauginti. Taip Japonų kareiviai apie Amerikiečius mokinami kad atkakliau kariautų, bijodami gyvi pasiduoti nelaisvėn tiems "žvėriškiems Amerikonams".

Iki Rugs. 13, Japonai šio karo bėgyje neteko 66 savo karo laivų ir 477 karinių lėktuvų, kaip skelbia Gen. MacArthur iš savo stovyklos.

BRAZILIJA mobilizuoja visas savo jėgas karui su Vokietija ir Italija. Brazilija paskelbė asiai karą Rugs. 22 d. Iki šiol priešų submarinai nuskandino jau 18 Brazilijos laivų.

KINIJA savo 5 metų karo su Japonais bėgyje neteko apie 6 milijonų kareivių. Japonai neteko apie 2,500,000.

Kinija dabar turi dar 13 milijonų armijos, tik, žinoma, jai trūksta ginklų.

BOMBARDAVO 8 mylių aukštyje. Vokiečiai išdirbo naujus lėktuvus kuriuos Rugs. 13 d. bombardavo Angliją dienos metu iš 8 mylių aukščio. Taip jie pasiryžė atsilyginti Anglams už daromus puolimus Vokietijos miestų.

SUDARYS ARMIJĄ IŠ 4,500,000

S. V. Karo vyriausias štabo viršininkas Gen. George C. Marshall praneša kad šį metų S. V. kariuomenė bus sudaryta iš 4,500,000 vyrų. Ta skaitlinė jau baigiama surinkti.

ŠAUKS JAUNUS. Valdžios įstaigos skelbia jog ateinančias metais į karo tarnybą bus šaukiami vaikinai 18 ir 19 metų amžiaus.

ATAKAVO JAPONUS KISKOJ

Rugs. 16 S. V. lakunai padarė staigų ataką Japonų laikomo Kiska uosto Alaskos salose, susprogdino 8 priešų laivus, užmušė ar sužeidė 500 kareivių ir sugriovė pakraščio įrengimus.

S. V. NETEKO DIDE- LIO LAIVO

Iš Washingtono praneša tik dabar kad pereitą Birželio 4 d. mušyje prie Midway salų su Japonais, priešų submarinai pirmiausia sugadino, o už dienos visai paskandino S. V. lėktuvų vežimo laivą Yorktown, 19,900 tonų didumo. Nuostoliai žmonėmis buvo visai maži laivui nuskendus.

Kaip žinoma, tame mušyje prie Midway Amerikonai Japonus sumušė ir privertė trauktis. Japonai tada neteko 10 karo laivų, ir apie 13 kitų laivų buvo sugadinta.

75 JAPONŲ DIVIZIJOS PRIE RUSIJOS SIENOS

Iš Kinijos vėl praneša kad Japonija turi sutraukus 75 divizijas savo ir iš Mančukuo gyventojų sudarytų kareivių galimam užpuolimui Sibiro, jeigu tik Rusų atspara Europoj bus sutriuškinta.

Vaikinas Išgėdino ir Nužudė 2 Mergaites

Stamford, Ct. — 17 metų amžiaus vaikinai įviliojęs dvi seseris, 7 ir 8 metų amžiaus, į savo pavogtą važiną, ir išvežęs jas nušaliau, išgėdinęs, abi nužudė. Vienos lavoną įmetė į upelį, kitos į vandens rezervuarą. Jis tapo suimtas ir tardomas.

NUŽUDĖ 4. Miami, Fla.

— Tulas Vincent Christy pereitą savaitę viena nakčia nužudė keturis asmenis. Suimtas, jis sako nori ereičiau baigti gyvenimą elektriškoj kedėj, ne kalėjime.

Pacifiko Laivyno Vadas su Japonų Kardu

Admirolas C. W. Nimitz, Pacifiko karo laivyno komandierius, laiko paimtą Japonų komandieriaus kardą po pasekmingo užpuolimo Makin salų, kur dalyvavo U. S. marinai.

RAGINA RINKTI AT- LIEKAMĄ METALĄ

Prez. Roosevelt vėl ragina Amerikos žmones pajieškoti, surinkti atliekamus metalo dalykus apie savo namus ir atiduoti karo dirbtuvėms.

Jeigu žmonės nepasirūpins surinkti ir atiduoti tą bereikalingą besimėtantį metalą, valdžia bus priversta imtis griežtesnių priemonių.

KINAI praneša savo pastorų savaitę veikimu atsismė iš Japonų 25 miestelių Ahwei provincijoje.

IŠ PRANCUZIJOS praneša jog ten ruošiamas sukilimas prieš Vokiečius atsikratymui jų okupacijos. Atsikratę nazių Prancuzai stotų alijantų pusėje vėl atėmimui Europos iš Hitlerio kontrolės.

Prieš Infliaciją

Prez. Roosevelt pašaukė pas save Atstovų Rumų ir Senato vadus, kuriems įsakė imtis darbo prastę infliacijos sulaukymo istatymus. Vaizde matomi Sam Rayburn, iš Texas, ir John W. McCormack, iš Mass.

DIRVA (THE FIELD) SAVAITINIS LAIKRASTIS

Išleidžia Penktadieniais Clevelande

Ohio Lietuvių Spaudos Bendrovė

Metinė Prenumerata

Suvenytose Valstijose \$2.00
Kanadoje \$2.50

D I R V A

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

IŠ LIETUVOS

NAUJOJI VILNIA. — Ge-
gužės mėnesį elektros srovės
nutrenktas Rapolas Bagdonavičius.

IŠ LIETUVOS spaudos matyti kad daržovių supirkimo bendrovės "Sodyba" valdytojas yra K. Palčiauskas, buvęs Kauno miesto burmistras. Bendrovei paskirtas Vokietis komisaras Fischbach, o kitas komisaras, Kind, paskirtas specialiai daržovių reikalams.

VILNIUJE apsinuodijo vi-
sa Vinco Sabaliausko šeima,
gyvenanti Rodunės plento nr.
41. Vaikas surado blekinę su
kaž kokių raudonai rudu skys-
čiu. Tėvas sumanė tais "da-
žais" išdažyti grindis. Ant
rytojaus visa šeima iš penkių
žmonių nugubenta į ligoninę,
kaipo sunkiai apsinuodijus to
skysčio garais.

KAUNAS. Per Lietuvą ir
Lenkiją gabunami dideli kie-
kiai maisto produktų iš Ukrai-
nos ir Vokietijos. Visuose už-
imtuose plotuose Vokiečiai iš
ukininkų spaudžia ką tik gali.

VOKIEČIŲ įstaigos, kaip ju
spauda rašo, ėmėsi griežtų žy-
gių prieš tuos Holandus uki-
ninkus kurie neatlieka maisto
produktų pristatymo prievolės.
Kam tos "griežtos priemonės"
pasireiškia? Nagi kad nubaus-
tų "kaltininkus" ir pagąsdin-
tų kitus. Vokiečiai iš "neran-
gių" atima karves, o kai kur
net pavaro iš savo ūkių. Ly-
giai tos pačios priemonės var-
tojamos visuose okupuotuose
kraštuose, taigi ir Lietuvoje,
kur jau buvo nemaža atsitiki-
mų atėmimo gyvulių, pavary-
mo iš ūkių ir net siuntimas į
prievartos darbus.

LIETUVOJE, nesenai įvy-
kusiam "Pienocentro" atstovų
suvažiavime Vokiečių komi-
sariato atstovas, Inž. Kruk,
ragino pieninėms daugiau gaminti kurui durpių. Tačiau į
tai Pienocentro, įgaliotinių su-
važiavime buvo atsakyta kad
durpių gamyboje yra didelių
sunkumų del darbininkų sto-
kos, del neturėjimo darbo dra-
bužių, apavų, kastuvių, be to,
durpėms sudėti nėra sandėlių,
o naują statybą vykdyti nega-
lima.

PIENO IR KIAUSINIŲ kai-
nos taip pat Lietuvos ukini-
kus slepia. Kainos yra nepa-
kankamos, sako tų ūkių pro-
duktų gamintojai, ypač atsime-
nant kad pieno statymas atima
daug laiko. Del nepakan-
kamų kainų, daug sugaištama
laiko, o del ūkiniių teisių var-
žymo pastebimas karvių nebe-
branginimas, o su tuo susiri-
šus ir pieninių produkcija.

DURPIŲ gamyboj šiuo me-
tu Lietuvoje dirba 2,500 dar-
bininkų. Neturint vilties gau-
ti pakankamai anglies, durpes
vartoja net dirbtuvės, kurios
ypač gamina durpes busimai
žiemai. Durpių kasti privalo-
mai turi eiti valstybinių įstai-
gų tarnautojai ir valdininkai.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

Press Pakėlė Kainą

The Pittsburgh Press dienraštis iki šiol dar laikėsi senos prieškarinės kainos, bet rugsėjo 13 pranešė kad pakėlia kainą nuo 3c iki 4c kasdieninei laida ir nuo 10c iki 12c sekmadienio laida.

Karo sąlygos sudaro rimtą krizį laikraščiams, ypač didiesiems, ir daugelis Amerikoniškų laikraščių pakėlė savo kainą jau daug anksčiau.

TAIKO. Karo Darbo Taryba stengiasi sutaisyti Jones and Laughlin Steel Corp. su jos 30,000 darbininkų del algų. Plieno darbininkų CIO. vadai pranešė kad tarybos už pakėlimą mokėsties po 5½c valandai, pradedant nuo Vasario 15, suiro. Unijos vadai atmetė siūlomą 44c dienai pakėlimą. Taikymo tarpininkavimo ėmėsi Karo Darbo Taryba.

Taip pat stengiamasi susitaisyti bet streiku Vanadium Corp. su darbininkais, Bridgeville dirbtuvėje. Valdžios taikymo komisijai imantis darbo, sulaukta darbininkų išėjimas streikuoti.

DAUG SENO PLIENO. Iš Pennsylvania geležinkelio dirbtuvių iš Conway, kas mėnesį surenkama ir atiduodama plieno liejykloms nuo 18 iki 20 tukstančių tonų seno atliekamo plieno, tiek jo buvo sumesta į lauzus ir gulėjo be naudos. Iš visų Penna RR kompanijos dirbtuvių placioje srityje bus surinkta šimtai tukstančių tonų plieno.

Žada Mažinti Taksus

HARRISBURG, Pa. — Demokratų valstijos komitetas savo šiu metų rinkimų programoje skelbia kad sumažins 100 milijonų dolarių valstijos taksų bižniam ir panaikins kitus taksus, palengvinimui naštos.

SENAS LAUZAS — BUTINA KARO LAIMEJIMUI MEDEGA

Senas metalo lauzas pasirodo šiuo laiku liko vienatimės šalies metalo aprūpinimo reikalas. Taikos metu ši šalis, visko pilna, negalėjo įsivaizduoti, ir tik dabar turi išmokti suprasti kaip butina yra sena geležis ir plienas kaip pagrindinė žaliava karo metu.

Karo industrijoms desperatiškai reikia visokių rūšių atliekamų senų metalų — aliumino, vario, žalvario, švino, cino. Bet virš to visko, dabar tuojau, reikalinga geležies ir plieno. Sekančių kelių mėnesių bėgyje turės būti surinkta milijonai tonų plieno ir geležies iš miestų, miestelių ir ukių. Kitaip gi, žiemai atėjus gali prasidėti sumažėjimas statybos karo laivų ir tankų ir kanuolių ir šovinių.

Skelbimai "Dirvoje"

50c už vieną kartą tris kartus už \$1.00

Smulkus skelbimai "Dirvoje" kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, krautuvų išnuomavimas ar pardavimas, pajėgų klijimai, padėkos laišukai, gali ma pataipinti šia kaina

Skaitykit ir Garsinkites

LIETUVIŲ NAUJIENOSE

Mėnesinis žurnalas 24 pusl. Kaina metams 50c.

Lietuvių Naujienos

332 N. 6th Street Philadelphia, Pa. (36)

WYOMING KLONIS

UŽMUSTAS KASYKLOJE

Martinus Sakalauskas, 52 m. amžiaus, likos uolos užmuštas Germyn Green anglies kasykloje Rugsėjo 3 d. Paliko žmoną, tris dukteris, du sunus, dvi seseris Brazilijoje, vienas sunus tarnauja S. V. karo laivyne.

ŽUVO BOMBARDIERIUS

Antanas Tamulonis buvo S. V. bombardierius Filipinų salose kuomet Amerikos kariuomenė aplėdo Corregidorą Gegužės 7. Jo tėvams pranešta kad apie Antano likimą nieko nežino, ar jis gyvas ar miręs, gal patekęs Japonų nelaisvėn.

SLA. VII APSK. VALDYBA

Šaukia suvažiuoti Rugsėjo 20 d., skubotai, aptarimui kaslink 15 centų kareivių narių mokesčių, kuriuos uždėjo perieitas seimas visiems nariams. Tas klausimas sudaro kėblumą, nes nariai atsisako juos mokėti. Jonas J. Nienius.

AKRON, OHIO

Smulkios Žinios

Akroną atlinkė armijos cheminio karo viršininkas Maj. Gen. William N. Porter, kuris padovanojo Goodyear Tire & Rubber Co. dirbtuvę No. 3 atžymėjimu "E", kaip pasekmingai varančią savo pasinimus karo darbus pirmyn. Ši dirbtuvė gavo sau vėliavą su raide "E", už atsižymėjimą darbingumė.

TRUMPOS ŽINUTĖS (Iš mūsų laikraščių)

• **WORCESTER, Mass.** — Dr. Pranas A. Vaikšnoras-Weikšner paskirtas Worcesterio policijos chirurgu, į vietą kariuomenės išėjusio Dr. Scola. Dr. Vaikšnoras gydytojo mokslus lankė net ir Europoje.

— Worcesterio lietuviai sudarė komitetą platinti Amerikos Karo bondus.

• **HARTFORD, Conn.** — Vietos lietuviai surengė šaukų banketą naujai baigusiam ir stojusiam advokatauti Pranui Mančiunui. Dalyvavo arti 200 svečių, kaip tautininkai taip ir katalikai ir keliolika kitataučių.

• **BUENOS AIRES, Argentina.** — Argentinos lietuviai sudarė Lietuvai Išlaisvint Centra. Tas centras buvo surengęs Išeivių šventę, Liepos 19. Minėjimas prasidėjo pamaldomis Lietuvių Ausros Vartų bažnyčioje, o 4 val. po pietų tęsėsi atlikta programos.

• **MONTEVIDEO, Urugvajus.** — Lietuvių Kultūros Draugija surengė savam name paminėjimą Išeivių šventės su vaidinimu ir šokiais. Paminėta ir žuvę mūsų lakunai Darius-Girėnas. To parengimo pelną pasiskirstė susilpimui keturiu savo kolonijos sergančių Lietuvių.

• **BROOKLYN, N. Y.** — Vietos lietuvų bendras komitetas rengia Rugs. 20 minisiką viešą susirinkimą, kuriame bus dedama pastangos parduoti tarp Lietuvių Amerikos Karo bondus.

• **VISAME** pasaulyje vartojama 2796 skirtingos kalbos.

PRANEŠKITE

Savo Antrašo Permainą Kuomet rengiatės persikelti kitur gyventi, praneškite savo naują antrašį Dirvos Administracijai, ne pėitui, nes paštas nesius jums Dirvos naują vietą jeigu neprimokėsit. Parašykite mums už 1c atvirutę prieš persikėlimą į kitą vietą gyventi. — Adresuokit mums trumpai: Dirva Cleveland, O.

BALTIMORE, MD.

ADV. N. RASTENIS LAIMEJO NOMINACIJAS

Nadas Rastenis

Baltimorėj, Rugsėjo 8 įvykusiuose nominacijų balsavimuose, Adv. Nadas Rastenis tapo nominuotas kandidatu Demokratų partijos į Marylando legislaturą iš Baltimorės 6-to distrikto. Iš penkiolikos kandidatų turėjo būti nominuoti šeši. Tos 15-kos kandidatų skaičiavė buvo trys dabar esanti legislaturai nariai, kuriuos rėmė Gubernatorius O'Connor ir Mayor Jackson organizacija, ir trys nauji, tarpe kurių pateko ir Rastenis.

Šeši nariai nominuoti į legislaturą gavo balsų sekamai: Senieji: Griffin, 4799; Baynes, 4707; Grube, 3728; nauji: Rastenis, 3532; Lucey, 3369; Lehnert, 3183.

Buvęs valstijos senatorius, Joseph M. Wyatt, kuris rūpinosi Lietuvos dienos padarymu šioje valstijoje legalse švente, tapo nominuotas Demokratų kandidatu į Kongresą. Rep.

BALTIMORĖS LIET. DR. JU TARYBOS NARIAMS Baltimorės Liet. Draugijų Tarybai jau laikas turėti susirinkimą. Visi draugijų atstovai šaukiami atvirutėmis į susirinkimą, nes yra daug reikalų, ir reikia pradėti kitus darbus visiems Baltimorės Lietuviams. Matome iš trumpos praeities kaip vieningai dirbant kad ir nedidelis būris padarė Amerikos Raud. Kryžiu \$2116.56 ir Karo Bonų išpirkim už \$34,000.

Kurie pirksite bonus, kreipkitės antrašu 684 Washington Blvd., kur bus suteikta geras patarnavimas Lietuviškai, ir už tai Lietuviai gaus kreditą. Draugijų Tarybos įgaliota

komisija pagamino ir pasiuntė rezoliucijas kaip buvo nutarta ir dabar gauta atsakymai apie jas. Tas bus raportuota susirinkime. Atstovai prašomi lankyti susirinkimus ir imtis dirbti visoki darbą, reikalingą karui laimėjimui, ir kiek galima pagelbėti Lietuvos vargingiems liroliams ir seserims jų nelaimingame padėjime.

Baltimorės Lietuviai, stokime į darbą, nesnauskim. Kur darbas ten laime.

RUOSIAMASI LIETUVOS PREZIDENTO PRALKBOMS

Rudenį artėjant ir imantis platesnio veikimo, Detroitiečiai sulauks daug ko svarbaus.

Kaip teko patirti, buris Detroito patrioty veikė, sudarė Lietuvai Vaduoti Sąjungos skyrių, kviečia Lietuvos Prezidentą Antaną Smetoną atvykti į Detroitą su prakalba.

Kai bus susitarta del laiko ir dienos, apie tai visuomenei bus plačiai pranešta. Prakalbų laikas numatyta Spalių mėnesį. Rep.

NE, MASKVA NEBES MUŠU CENTRAS

Rugsėjo 14 d. vietos Amerikonų spaudoje buvo aprašyta straipsnyje "Report from Washington," By Clifford Prevost, kuris sako jog svarbiausias dalykas tai nustatyti po karo taiką. Suvenytos Tautos gal pavartos Britanijos ir Rusijos neseniai padarytą sutartį kaip pagrindą.

Rusija reikalauja kad jai būtų pavesta valdyti plačios aplinkinės kaimyninės šalys, kurių centras būtų Maskva ir pripažinti jų trečiąjį internacionalą.

Betgi Suvenytų Tautų planas yra ir tas pats ir pavergtos tautos: kada bus daroma taika, bus pripažinta visos tautos laisvė su Centru U. S. Washingtono.

Negalės būti taip kaip nori Maskva. Ameriką gelbsti Britanija, Kinija ir ta pačia Rusija, nejaugi jos diktuos Amerikai kokia taika turi būti? Kad ne Ameriką jau šiandien Rusijos raudonieji neturėtų kūr dirbti.

Taigi centras visų gerų tautų bus Washingtonas, o ne Maskva. V. M.

• **KOVAI** su lytiškomis ligomis federalinė valdžia paskyrė valstijoms \$10,170,000. Valdžia nuo savęs prideda tiek tam tikslui savo pinigų kiek pati valstija skiria.

Dar blogiau yra su pačiais Lietuviais ir Lietuvaitėmis čia gimusiais ir augusiais. Jie mažai žino arba veik nieko nežino apie savo tėvų kraštą. Ši kaltė jau tenka primesti mūsų tėvams kad nepasistengia savo vaikų supažindinti apie Lietuvą. Žinoma, ne visi. Daugelio Lietuvių šeimų vaikai ir gražiai Lietuviškai kalba ir Lietuvą pažįsta. Dauguma jaunųjų Lietuvių net gėdisi pripažinti esą Lietuviais ir nekalta tėvų gimtąja kalba. Čia tai jau nusikaltimas.

Daug Lietuvių sutinku kariuomenėje. Lietuviais esą jie neišsuduoda. Bet aš juos pažystu. Užkalbinu Lietuviškai ir čia jau gema draugiskumas. Visada pasidalinu su jais Lietuviškais laikraščiais. Svetimtaučiams visada didžiuojus esąs Lietuvis ir apie Lietuvą jiems daug papasakoju.

Budami gerasis Lietuviais busime ir gerasis Amerikos pilieciais. Supažindinkime ir papasakokime savo draugams ir svetimtaučiams apie Lietuvą ir mūsų gražią šalį.

Kareivis Petras Juknys.

Štai kaip Gaunam Karo Fronto Žinias

Karo korespondentas, kuris teikia žinias apie karo eigą šiaurinėje Afrikoje, sėdi šovinio išmūštoje duobėje ir rašo žinias. Ten nėra jami "boso" nei su kuo bartis, ir gyvenimas būtų puikus, jeigu ne kulkos, ne lėktuvai ir kiti karo pavojai, jau nekalbant apie didelį karstį dienos metu, šaltį nakties metu, ir nuolatinį trukumą geriamo vandens.

DAUGIAU SUPAŽININIMO IR ŽINIŲ KITATAUČIAMS APIE LIETUVĄ

Su įdomumu ir atidžiai perskaičiau p-lės M. Tubelytės rašinį Dirvoje iš Rugs. 21. Ta tema būtų galima kalbėti ištisas valandas. Mintis apie suteikimą žinių ar literatūros Amerikiečiams apie kitiems sveitintaučiams apie Lietuvą yra svarbi ir girtina.

Nėra daug ko stebėtis ir abejoti kad daug Amerikiečių mažai žino, arba net visai nieko nežino apie tą gražią ir istorinę Pabaltijo šalį, LIETUVĄ. Daugelis kitataučių net visai nežino Lietuvos geografines ar etnografines padėties. Dar mažiau yra girdę jos istorijos iš Nepriklausomybės kovų, Rusų nelaisvės pergyvenimų ir Lietuvos žydėjimo laikotarpio esant jai laisvai ir nepriklausomai.

Lietuvos vardas plačiai pasisklido pasaulio lupose ir spaudoje kada Vokietija savo durklų atplėšė dalį Lietuvos su Klaipėdos kraštu ir valstybės langų į pasaulį — Klaipėdą su uostu.

Lietuva pergyveno ir pergyvena Rusų ir Vokiečių okupacijas. Rusams, o vėliau Vokiečiams okupavus Pabaltijo kraštus, Lietuvos valstybės vardas irgi plačiai skambėjo pasaulyje.

Amerikiečiai, pasakysiu, dauguma neskaity ir neseka laikraščiuose politikos ir dar mažiau įdomaujasi jos gairėmis. Tai faktas. Amerikos mokyklose pirmoje vietoje mokoma Amerikos istorija ir skiepjiama šalies patriotizmas. Europa ir jos valstybių gyvenimas jiems net mažai tėra pažystamas.

Lietuvoje man lankant gimnaziją ir susirašinėjant su pasaulio skautais, kartą vienas Kalifornijos kolegijos studentas man atrašė laišką ir klausė kur yra Lietuva... Jam turėjau prisiųsti Europos žemėlapi ir nurodyti Lietuvos geografinę padėtį. Jis apie Lietuvos valstybę niekad nebuvo girdėjęs.

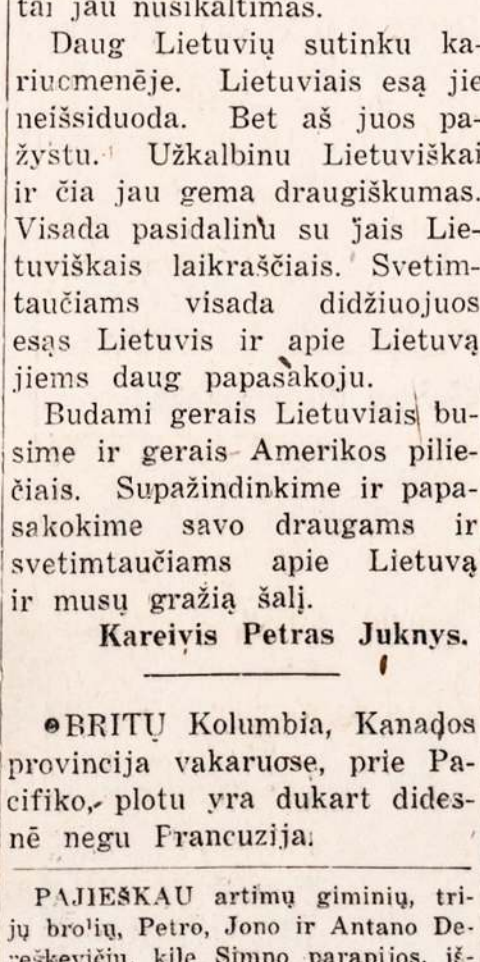
Dar blogiau yra su pačiais Lietuviais ir Lietuvaitėmis čia gimusiais ir augusiais. Jie mažai žino arba veik nieko nežino apie savo tėvų kraštą. Ši kaltė jau tenka primesti mūsų tėvams kad nepasistengia savo vaikų supažindinti apie Lietuvą. Žinoma, ne visi. Daugelio Lietuvių šeimų vaikai ir gražiai Lietuviškai kalba ir Lietuvą pažįsta. Dauguma jaunųjų Lietuvių net gėdisi pripažinti esą Lietuviais ir nekalta tėvų gimtąja kalba. Čia tai jau nusikaltimas.

Daug Lietuvių sutinku kariuomenėje. Lietuviais esą jie neišsuduoda. Bet aš juos pažystu. Užkalbinu Lietuviškai ir čia jau gema draugiskumas. Visada pasidalinu su jais Lietuviškais laikraščiais. Svetimtaučiams visada didžiuojus esąs Lietuvis ir apie Lietuvą jiems daug papasakoju.

Budami gerasis Lietuviais busime ir gerasis Amerikos pilieciais. Supažindinkime ir papasakokime savo draugams ir svetimtaučiams apie Lietuvą ir mūsų gražią šalį.

Kareivis Petras Juknys.

Štai kaip Gaunam Karo Fronto Žinias

Karo korespondentas, kuris teikia žinias apie karo eigą šiaurinėje Afrikoje, sėdi šovinio išmūštoje duobėje ir rašo žinias. Ten nėra jami "boso" nei su kuo bartis, ir gyvenimas būtų puikus, jeigu ne kulkos, ne lėktuvai ir kiti karo pavojai, jau nekalbant apie didelį karstį dienos metu, šaltį nakties metu, ir nuolatinį trukumą geriamo vandens.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

MIRĘ 9000 IŠEIVIŲ LIETUVIŲ

Su šiame numeryje paduodamas mirusių išeivių Lietuvių vardais, mirusių skaičius Dirvos pažymimų Lietuvių pasiekė jau 9000 nuo Vasario mėnesio, 1937 metų. Aišku kad Dirvai nepatenka visi mirstančių Lietuvių vardai, dalis dar miršta ir buna palaidojami be žinios, gyvena ukėse, arba kitaip toli nuo Lietuvių atsiskyrę, išsimetę po įvairius plačios šalies kampas.

Kadangi į metą įseina po virš 1000 mirimų, 1943 metais šiuo laiku mirusių skaičius bus pasiekęs 10,000.

Visų Dirvos skaitytojų prašome paduoti žinias apie mirstančius Lietuvius, šiame skyriuje tie pranešimai talpinami nemokamai.

Kur nepažymėta mirusio pakojimas iš Lietuvos, moterų pavardės po tėvais, ir Amerikoje išgyventas laikas, ty informacijų reikia patys mirusiųjų giminių ar korespondentai nepateikė spaudai.

KUBILIUS Kazys, 46 m., mirė Detroit, Mich.; palaidotas Rugs. 24.

ŠARKUS Vladas, 60 m., mirė Liepos 28, Detroit, Mich.

PAKELTIS Kleimensas, apie 60 m., mirė Clevelande, Rugsėjo 2 — Mikoliškių vnk., Zemelio val. Amerikoje išgyveno 37 m.

GENEVIČIENĖ Marė, 59 m., mirė Rugs. 1, Clevelande.

STRAZDAUSKIENĖ Veronika, (Norvaisaitė), 68 m., mirė Rugs. 21, Chicagoje. — Amerikoje išgyveno 38 metus.

MATUKAITIS Jonas, 54 m., elektros užmuštas angliakasykloje, Rugs. m., Lee Park, Pa. — Prienų p., Pabalių k. Amerikoje išgyveno 39 m.

GUMULIAUSKIENĖ Jieva (Aleksandravičiūtė) pusamžė, mirė Rugs. 21, Chicagoje. — Tauragės ap., Šalpienos k., Švėkšnos p. Amerikoje išgyveno 35 metus.

LIBAUSKAS Jonas, užmuštas plieno dirbtuvėje, Rugs. 22, Gary, Ind. — Šiaulių ap., Pašventinės par. Amerikoje išgyveno 30 metų.

DINGELIS Antanas, 52 metų, mirė Rugs. 2, Wilkes-Barre, Pa. — Alytaus ap., Miroslavo val.

JAUGIENĖ Elzbieta, 48 metų, mirė Liepos 31, Mahanoy City, Pa.

STANKS Viktoras, mirė Rugsėjo 31, Exeter, Pa.

HRINCEVIČIUS Jonas, 58 m., mirė Rugs. 22, Chicagoje. — Panevėžio ap., Krenčių par., Papiviesių k. Amerikoje išgyveno 42 metus.

SAKSINSKIENĖ Ona, 64 m., mirė Liepos 30, Perth Amboy, N. J.

RAKICKAS Alfonsas, 47 m., mirė Liepos 29, E. Vandergrift, Pa. — Panevėžio ap., Vileikių k.

GIRDZIUS Povilas, pusamžis, mirė Rugs. 20, Chicagoje. — Raseinių ap. ir par. Dumsiškių k. Amerikoje išgyveno 45 metus.

GUDZIUNAS Kazys, pusamžis, mirė Rugs. 31, Chicagoje. — Šiaulių ap., Radviliškio par. Evariškių k.

JUOCIS Martynas, 58 m., mirė Liepos 19, Peoria, Ill. — Trakų ap., Narkunų k.

KOCIENĖ Elzbieta, mirė Rugsėjo 29, Larksville, Pa.

VAICEKAUSKAS Stasys, 39 m., mirė Rugs. 29, Kingston, Pa.

KASULIONIUTĖ Regina, 11 m., mirė Rugs. 26, Exeter, Pa.

GAUSIENĖ Ona, mirė Rugs. 26, Forest City, Pa.

RAMOSAITIENĖ Marė, mirė Rugs. 15, Scranton, Pa.

STANIŠKIS Kajetonas, 45 m., mirė Rugs. 30, Chicagoje. — Raseinių ap., Kražių p., Papiškių k.

GRENCIUS Juozas, pusamžis, mirė Rugs. 31, Chicagoje. — Varnių par., Drabukščių k.

PILEIKIS Kazys, mirė Rugs. 23, So. Boston, Mass.

KLUCITAS Pranas, 40 metų, mirė Rugs. 19, Larksville, Pa.

SUCKUS Vincas, 70 m., mirė Rugs. 21, Lee Park, Pa.

BENDOKAS Jonas, mirė Rugsėjo 22, Korn Krest, Pa.

ZALTAUSKAS Mikas, mirė 11 Liepos, Scranton, Pa.

VISTINIS Antanas, mirė Rugsėjo 4, Philadelphia, Pa.

PAULAUSKAS Stasys, 60 m., mirė Rugs. 26, So. Boston, Mass. — Šilalės p. Amerikoje išgyveno 40 metų.

GIEDRAITIENĖ Viktorija, mirė Rugs. 22, New Britain, Conn.

KAZAKEVIČIENĖ Katrina, mirė Rugs. 20, New Britain, Conn.

J. Žemantauskas

"Dirvos" Agentas

Notaras

130 Congress Avenue

Waterbury, Conn.

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Daytono

1302 Lamar St. Dayton, O.

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI. Kambariai pašarvoti leidiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENDicott 1763

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mūsų negu ugniagesius (fire-men).

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentura.

P. - P. MULIOLIS

6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius

IR BALZAMUOTOJAS

6522 Superior Ave. HEnderson 9292

Dienos K

DIRVA trumpu laiku vėl pradės rašyti ir duos savo skaitytojams raštų. Patieks vėl vieną laisvą saką, kuriai skaityti jau dabar ruoštis ir apsiūninti kad Dirvos išsiųstų.

Kokia ta nauja istorinė apsektanti Dirvos numer.

MASKOVOS pranešimai sako i tik šiomis dienomis gavo įvykų rimta neusipatinga tar miero Churchill, kuris prieš kioje aptarti bendrus karavim tmai ir kilo už karo vėimo tr Anksčiau, Sovietų cenzura sausų oficialių pranešimų apie starmą. Tik keli artimi Stal konferencija praėjo toli nuo u dedama vilčių į atidarymą ar Churchill'o pranešimai B tų pasimatymą ir tarytos su stiprio Maskvoje plantanti n sai nesimuošia greitai laiku p koje padėtyje. Tas, suprant vira pasipiktinimą Britais.

IRIMAI

IAI AMERIKOS LIETUVI

Lietuvius šiam skyriuje talpinami

SEIVIUI

yje paduo-
ių Lietuvos
ačius Dir-
uvių pasie-
asario mė-
Aišku kad
si mirštan-
s dalis dar
aidojami be
s, arba ki-
ių atskyri-
rius plačios

išeina po
1943 metais
kaičius bus

tytojų pra-
s apie mir-
šiamie sky-
i talpinami
mirusio pa-
moterų pa-
Amerikoje
tų informa-
mirusiųjų
ndantai ne-

46 m., mi-
i.; palaido-

0 m., mirė
t, Mich.
nsas, apie
lande, Rug-
liškių vnk.,
merikoj iš-

urė, 59 m.,
levelande.
Veronika,
3 m., mirė
j. — Ame-
8 metus.

as, 54 m.,
s angliaka-
Lee Park,
Pabalijų k.
io 39 m.

š Jieva
3) pusam-
21, Chi-
š ap., Sal-
os p. A-
35 metus,
užmuštas
Rugp. 22,
lių ap., Pa-
merikoj iš-

, 52 metų,
ilkes-Barre,
o., Mirosla-

mirė Rug-
Pa.

A C. JAKUBS

NE—Laisnuota Laidotuvių Dirva

EZIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI

vojimui leidžiama naudotis nemokamai

NIAN FUNERAL HOME

ENUE

ENaidoti

IA APDRAUDA

enge suteikti visiems pilnas mums

s ir praktiškus patarimus reikale

Insurance) visai dykai. Todėl

užsigesius (fare-monus).

inė Pastovi Lietuviška Real Estate

Apdraudos Agentūra.

P. MULIOLIS

Cleveland Henderson

mas A. Wilkell

s Laidotuvių Direktoriaus

BALZAMUOTOJAS

HENDERSON

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KAPRIS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KAS KĄ RAŠO
(Spaudoje Pasidairius)

Rašo Vyt. Širvydas.

Užkrovė Atsakomybę
Kur Reikia

Bendrasis frontas tarp bedievių socialistų ir tikinčių katalikų Amerikos Lietuvių visuomenę teisėtai stebina. Kas to "bendro" fronto kaltininkas?

Jonas Šilėnas Dirvoje pačiu po patį branduolį, teisingai pareikšdamas "už viską ką katalikų spauda sako, ar veikėjai daro, daugiau ar mažiau atsakomiesi kunigai, pirmoje eilėje Kunigų Vienybė ir Tėvai Marijonai". Kodel jie atsakomiesi? Šilėnas vėl gerai sako: "Amerikos Lietuvių katalikų visiškai vadai yra kunigai: jie tvarko visą katalikų akciją, jie savo rankose turi pinigų".

Kunigai yra visų katalikiškų organizacijų dvasios, Vadai ir, tokiu būdu, nariai jų Centro valdybų.

Todel išvada aiški: Amerikos Lietuvių katalikų politinę akciją ir taktiką nustato ne pasaulionys, bet kunigai. To kių būdu, ir del keisto "bendro" fronto su bedieviais socialistais kalti (kokia ironija!) mūsų kunigai! Jei tikinti ir tikybą ginanti kunigai randa

galimybę bendradarbiauti "moksliniam bedieviams" socialistams tai kodel, vėliau, ne komunistams, arba naziams, fašistams! Vieną sykį pagrindinį principą pardavus, kodel ji vėl neparduoti?

Tenka pasiklausti kokių tikslų bendradarbiaujama? Nors žodžiais bandoma publikai įkalbėti jog tai daroma "Lietuvos labui", bet Amerikos Lietuvių Taryba nesiartinama, jos veikla nepletojama ir neplanuojama. Ji privaletų būti gvoji ir gaivalinga katalikų-socialistų bendro fronto ašis, jei tas frontas Lietuvos labui sudarytas. Bet Taryba sargdinama krečiamu drugiu. Panašiai marinama ir Lietuvos Piliečių Sa-

jungos Taryba, kur bendrafrontauja Lietuvos socialistai ir kunigai.

Vienintelis žymus katalikų socialistų "bendras" darbas tai tautininkų (Amerikos ir Lietuvos) niekinimas ir Lietuvos Respublikos atsakingų pareigūnų juodinimas. Ar tai šitokiam darbu krikščioniška srovė bendradarbiauja su nekrikščioniška? Tokis darbas Lietuvai jokio gero neneša! Socialistai (kaip paprastai) už tą "geru" atsimoka: visomis spėkomis boikotuoja ir nereikia katalikų pastangomis palaikomą naudingą Lietuvos Kultūrinį Institutą, kuris Angliškai kalba išleido ir tebeleidžia naudingų Lietuvos reikalų knygelių. Šiuo boikotu mūsų socialistų partijėlė tik ištikimai sekta savo tradiciją (apsipjau-dyti visus darbus kuriuos katalikai ir tautininkai dirba Lietuvos labui), bet kokiais sumetimais kunigai leidžia savo įtakojamai spaudai ir pasaulionims su šitokia partijėle "bendrafrontuoti"? Neiau Amerikos Lietuviuose neranda patriotiškesnių grupių?

Kur Jie?

Pereito šimtmečio pabaigoje, poetas Maironis, pasidairęs Lietuvą, klausė "Kur Jina?" Jis tvirtino kad "miega jos milžinai", bet tikėjo "prisikels ji kada".

Dienraštis Draugas panašiai klausia mūsų inteligentijos: Kur jie? Kur tie visi Lietuviai medicinos daktarai, teisių, teologijos, filosofijos ir įvairiausių kiti daktarai? Atrodo jog mūsų inteligentijos vyresniųjų rateliuose vyksta kaž koks neįlyginant kultūrinis ir dvasinis apkerpėjimas.

Mūsų inteligentai atsako, jie "bizi": golfas, pokiliai ir tolygios "pareigos" laiko neduoda. Jei visuomeninio jausmo neatgaus tai tokiems tikrai tiks Vaičaičio žodžiai:

"Ir kam, ištikro, mokytiesiems Kentėti del prastų žmonių!"

DANIJOS Raudonasis Kryžius paukojo Lietuvos, Latvijos ir Estijos Savitarpinės Pagalbos organizacijoms po vieną sanitarinį automobilį. Automobilis ir Rygą atvežė Baltijos jura, Danijos Raudonojo Kryžiaus atstovas Mortensen.

KRINTANTI LAPAI

Atsimenu pilkąjį rudens rytą,
Kai klaidžiojau parko plačioj alėjoj,
Takuos kai šlamėjo bekrintanti lapai;
Jie krito palengva, be garso, be vėjo.

Jie krito lyg svajos aušroj išsivajotos,
Lyg dienos kurios jau atgal nesugrįš,
Jie leidosi žemėn lengvi ir pageltę,
Lyg vasaros saulės vėlyvas šypsnys.

Jie krito ir krito apdengdami žemę,
Gelsvu ir taip ilgęj keliančiu šydu;
Jie primena man kad jau paukščiai išlėkė,
Kad gėlės lankose daugiau nebežydi.

Žaliųjų vainikų netekusios liepos
Liudėdamos dingusią saulę minėjo,
O žemėn vis krito pageltę jų lapai,
Jie krito palengva, be garso, be vėjo...

M. T.

K A P A I

Kryžiai, tie išsekę asketai,
Vadina į kapus,
Ir skubina ten, kur reiktų eit išlėto—
Tarytum nesupus....

Tie kryžiai be aistros ir ramus —
Jų glebis toks platus!
Bet kad būtų dar kvailiau gyvenime —
Aplenkčiau, rods, kapus.

Kam tie kapai, kam kryžių eilės,
Jei žemė taip mieli.
Ko eina į kapus, jei žemės gailis,
Suprasti negali!

Aistis.

Lietuva ir Rusija

LIETUVIŲ TAUTOS SANTIKIAI SU SLAVAIS

Rašo DR. A. GERUTIS.

(Tęsinys iš pereinio nr.)

KAIP RUSAI VALDĖ LIETUVĄ

Tačiau yra esminis skirtumas tarp Lietuvos valdymo Rusijoje ir Rusijos valdymo Lietuvoje. Tuo metu kai Lietuva plėtėsi Rusų žemėse, pati Rusija buvo pavergta Mongolų, kurie yra sumongolinę visą Rusų tautą. Sakoma kad, pakrapštys Rusą ir surasi mongolą. Lietuviai, užimdami Rusų žemes, išlaisvindavo jų gyventojus iš žiaurių Mongolų, tad dažnai Rusai patys dėdavosi į Lietuvą. Bet dar reikšmingiau kad Lietuvos valdovai nei kiek nesikišo į Rusų vidaus reikalus. Jie tik pastatydavo Lietuvį kunigaikštį, o kartais palikdavo net vietinį. Lietuvių tauta net anais laikais parodė nuostabią toleranciją tuose plotuose kuriuos ji valdė. Pasaulis šiandien atrodytų kaip kokia idilija jeigu šios gdynės likimo lėmėjai visur rodytų tokią pakantą kokios laikėsi Didieji Lietuvos Kunigaikščiai dar 13, 14 ir 15 šimtmečiuose! Nei Gudai, nei Ukrainiečiai, nei tie patys Rusai negali turėti Lietuvių tautos atžvilgiu jokios pagiežos iš to istorinio fakto kad Lietuva ištisus šimtmečius valdė jų žemes. Tuo tarpu Lietuvių tauta per 120 metų Rusiškio valdymo Lietuvoje patyrė tiek skriaudų ir prievartos, tiek smurto ir sauvalės jog mes neturime nei mažiausio pagrindo minėti Rusiškų laikus kitaip kaip tik su apmaudu. Lietuvių tauta nieko nepasilikio skolinga Rusams, tuo tarpu Rusų skola Lietuvį tautai yra tokia didelė jog jos nesurašysi nei į dešimties jaučių odas!

Istorinė Lietuva buvo Rusų carų užgrobtą gryno imperializmo sumetimais. Tiesa, tenka pripažinti kad Lietuvos-Lenkijos konfederacija vidujiniai jau senokai prieš valstybės žlugimą buvo smarkiai pakrikus. Tuometinis valdantis sluogsnis-diduošenė skendėjo anarkijoje, kuri juo tolyn tuoėjo gilyn. Susidūrė karčios iro-nijos apibudinimas, kad "Respublika laikosi netvarka". Ši netvarkos dvasia skverbėsi Lietuvoje iš Lenkų, tuo tarpu kai net didžiausios suirutės laikais Lietuvoje vis dar reikšdavois tam tikras santarumas ir susiklausymas. Bet tą anarkiją iš kaimynų daugiausia skatino ir rėmė ne kas kitas kaip Rusų carai, kuriems buvo paranku matyti kad Lietuvos ir Lenkijos bajorai savo tarpe kovojo del valdžios, privilegijų, ir tt., gindami savo "auksos laisves".

Paveizdan, kuomet 18-to šimtmečio pabaigoje kilo sumanymas panaikinti seimuose "veto" teisę, pagal kurią kiekvienas pilkaboris galėjo sustabdyti bent kurį sprendimą ir sugriauti patį seimą, tokio nutarimo negalima buvo įvykdyti, nes jam pasipriešino tuometinis Rusijos ambasadorius M. Repninas. Savaine paprastais reikšins buvo kad Rusų diplomatai stačiai papirkdavo bajorus, kurie tada apsišarvavę "veto" teise elgdavosi taip kaip įsakydavo Rusai, ir kludydavo bent kurį protinesnį valdymąsi.

Kišimuisi į Lietuvos-Lenkijos vidaus reikalus Rusų carai naudodavosi ir tuo jog jie dėjosi Pravoslavijos gynėjais, o Pravoslavų daug Lietuvos-Lenkijos ribose gyveno. Pagaliau, buvo vartojama ir tiesioginis smurtas. Seimus apsupdavo Rusų kariuomenė ir priversdavo bajorus nuspresti taip kaip to norėjo carai. Kaip visa tai panašu į liudnos atminties "liaudies seimą" 1940 metų Liepos mėnesį, kada Sovietų agentai nusprendė maldauti kad Lietuva būtų priimta į SSSR!

Po pirmojo padalinimo 1772 metais ir antrojo padalinimo 1793 metais, pagaliau atėjo trečiasis ir paskutinis Lietuvos ir Lenkijos padalinimas 1795 metais tarp Rusijos, Prūsijos ir Austrijos, kuomet etnografinė Lietuva pateko Rusijai, Suvalkija nuo 1795 iki 1815 metų išbuvo Prūsijos valdžioje, bet paskui irgi buvo paimta Rusų. Taip istorinėje Lietuvoje gyvenusieji Lietuviai atsidūrė Rusų valdžioje. Prasi-dėjo 120 metų traukęsis Lietuvių tautos kryžiaus kelias!

LIETUVOS VARDŲ PANAIKINIMAS

Išpradžių Lietuvos vardas dar nebuvo išbrauktas. Kraštas buvo vadinamas Lietuvos gubernija, paskui jis buvo padalintas į Vilniaus, Kauno ir Gardino gubernijas, o vėliau turėjo būti nutrintas nuo žemės paviršiaus ir Lietuvos vardas. Lietuva pavirto Rusijos "Šiaurės vakarų kraštas". Užnemunė (Suvalkija) irgi niekuo esmėje nesiskyrė nuo likusios Lietuvos.

Jau carienė Kotryna panaikino Lietuvą iki tol veikusią teisę, bet po jos mirties vėl buvo grąžintas Lietuvos Statutas, kuris galiojo iki 1840 metų, kuomet buvo įvesta Rusiškioji teisė. Tuo tarpu Užnemunėje galiojo Napoleono teisinys, kuris buvo liberališkesnis už Rusiškį.

Po kurio laiko Lietuva buvo pradėta vadinti "iskonno Russkij kraj", kas reiškia "grynai Rusiškias kraštas".

Kai 1940 metais Maskva antrą kartą okupavo Lietuvą, bolševikai irgi kalbėjo kad nepriklausoma Lietuva tebus "Anglų ir Prancūzų kapitalistų" sukurta, o Kremlio oficiozas Izvestija "1940 m. Rugpjūčio 8 paskelbė šiuos atviro

imperialistinio keistumo sakinius: "Clemenceau paleistas šūkis — aptverti bolševikišką Rusiją spygliuota viela — neturėjo, nežiurint visų imperialistinių pastangų, jokios reikšmės. Kapitalistiniam pasauliui pavojus didėjo". Šimtmetinė Lietuvių ir kitų tautų kova už laisvę prieš sveimą okupaciją Kremlio organui tebuvo Parizžiaus ir Londono "imperialistų" užmačios, nes moderninio bolševikinio imperializmo ideologui viena rūpėjo — butent, kad nebūtų kuriamos nepriklausomos valstybės — "Rusijos teritorijos sąskaiton"... Pagaliau, kokia žiauri pašaipa skamba iš Izvestijų skilčių kai jos pamini tautų apsisprendimo idėją!

RUSIJA ATNESE ŽEMESNĘ KULTURĄ IR SLOPINO LIETUVIŲ TAUTOS KULTURINĘ PAŽANGĄ

Užėmus Lietuvą, tų laikų Rusija atnešė visais atžvilgiais žemesnę kultūrą. Negana to. Rusijos valdžia per visą savo valdymo laiką visokiais būdais stabdė Lietuvių tautos kultūrinę pažangą, neretai imdamosi žiauriausių priemonių. Tenka atsiminti kad dar trumpai prieš Lietuvos užėmimą Rusija buvo atsilikus azijatiško tipo valstybė, kurią prieš nepilną šimtmetį Petras Didysis pirmą kartą pradėjo suvesti į kontaktą su Vakarų Europa. Tiesa, nuo to laiko Rusija militariniai greit sustiprėjo, jos tarptautinis svoris smarkiai pakilo, bet ji, palyginti su tų laikų Lietuva, pasilikio tamsus pusiau-Europėjinis kraštas. Kai caras Petras savo valdymo pradžioje pirmą kartą išvyko Vakarų Europon, jis dar atrodė kaip puscivilizuotas valdovas, o Rusų tauta dar skendėjo rytų papročiuose. Tuo tarpu Lietuva jau vien per savo valdovus buvo suėjus į glaudžius ryšius su aukštos kultūros Vak. Europos kraštais. Lietuvos ir Lenkijos sostuose nuo 16-to šimtmečio yra buvę Prancūzų, Vengrų, Švedų, Sakų kilmės kunigaikščiai, kurie atnešdavo ir savo kraštų kultūros. Lietuva su Lenkija buvo valdžiusios Prūsiją ir Livoniją. Lietuvos-Lenkijos valdžia palaikė nuolatinis ryšius su visais Vakarų Europos karališkais rmais, Lietuvių diduomenės vaikai dar 15-me amžiuje lankė Vakarų Europos universitetus: Italijos, Prancūzijos ir Vokietijos, t. v. tuo metu kai pati Rusų tauta gyveno apsitverus savo rušies Kniečių sieną.

Taip pat per Bažnyčią Lietuva turėjo pastovių ryšių su Vakarų Europa. Kai 16-me amžiuje Europa Protestantizmo iškilimo pasėkoje pergyveno dvasinę revoliuciją, ši banga užliejo ir Lietuvą. Tuo metu ypač atsirado glaudžių ryšių su Mažosios Lietuvos Lietuviais.

16-to amžiaus viduryje Lietuvos atvykus Jezuittams, katalikybė vėl paėmė viršų. Šių rungtnių išdavoge Lietuvoje užvirė gyva kultūrinė kova, kurios pasekoje 1579 metais Vilniuje buvo įsteigta aukštoji mokykla (akademija), t. y. dar tuomet kai Maskvos soste sėdėjo beraščiai carai. Šią akademiją, kuri vėliau gavo universiteto vardą, uždarė ne kas kitas kaip Rusų valdžia, kai ji užvaldė Lietuvą!

Dar daug galėtume sužymėti faktų kurie rodo kad Lietuva kultūriškai stovėjo nepalyginamai aukščiau ne kaip tų laikų Rusija. Ir iš viso Lietuvos kultura linko į Vakarus, tuo tarpu kai Rusija, kai ji užėmė Lietuvą, daug daugiau buvo Azija ne kaip Europa!

Carinė Rusija visapir marino Lietuvos kultūrinę pažangą. Mes jau minėjome Vilniaus universitetą. Ši aukštoji mokykla savo mokslo lygiu tuo metu galėjo lygintis su pirmaisiais Europos universitetais, taigi jai lygaus nebuvo visoje Rusijoje. Ji buvo didžiulė mokslo įstaiga jau vien studentų skaičium (iki 1,500). Šis universitetas savo dvasia buvo Lenkiškas, tačiau jis didžiai nusipelnė ir Lietuviių kulturali, išskeldamas ypač mokslo susidomėjimą Lietuvių tauta ir jos istorija. Pakaks paminėti kad Vilniaus universiteto auklėtiniai buvo Daukantas ir Vyskupas Valančius. Šio universiteto įtakojje atsirado 19-to amžiaus pradžioje tautinis žemaičių bajorų judėjimas (Vysk. J. A. Gedraitis, Dionyzas Poška, K. Zabitis Nezabitauskas, S. Stanevičius ir kt.), kuris plačiai išsikerojo ir prisidėjo prie tautinės Lietuvių sąmonės atbudimo.

Rusų valdžiai Vilniaus universiteto klestėjimas nepatiko. Pasiremama tuo kad jo profesorai ir studentai prisidėjo prie 1831 metų sukilimo prieš Rusiją, Rusų valdžia universitetą 1832 metais uždarė. Tokiu būdu Lietuvių žemėse neliko nei vienos aukštosios mokyklos. Taip truko iki pat Lietuvos nepriklausomybės atgavimo. Ir kunigai nebegalėjo eiti aukštojo mokslo Lietuvoje, nes dvasinė akademija buvo įkurta Petrapilyje.

Seka: RUSŲ KOVA PRIEŠ LIETUVIŲ TAUTOS ŠVIETIMĄ.

•NUO INFLUENZOS ir pneumonijos Suv. Valstijose 1940 metais mirė 92,525 asmenys, kaip praneša statistikų biuras. 1939 metais nuo jų pat priežasčių mirė 99,097 asmenys.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse....

LAISVA LIETUVA

Laisvę Pažinę —
Jungo Nevilksim!

DEMOKRATIZMAS BE TEISINGUMO

ščias Laikraštinių Demokratizmas. Kas per Paukštis P-lė Darata. Išvirk
Metas kad Amerikos Lietuviai, Lenkai, Ukrainiečiai ir kiti Jos Piličiai
Kreiptųsi į Washingtoną, kad Rusija Nebežudytų Pavergtųjų Tautų. —
Sverdlovsko Stovykla — Gyvyjū Nieklinimas ir Žudymas.

Aną kartą p. Mažrimas pa-
rašė kaip Dorothy Thompson
pavadino Prezidento Roosevelt-
to Keturias Laisvės ir Atlan-
to Carterį tuščiais dokumen-
tais. Mat, jie, supraskite, ne-
atitinka Sovietų Rusijos geida-
vimo, stoja skersai kelią bolše-
vikų užsimetimui pasijungti
Pabaltijį ir kitus jos kaimynų
kraštus. Taigi toji Amerikos
laikraštininkė, kurios straips-
nius daugelis dienraščių (ne
tik Cleveland Plain Dealer)
spausdinasi, tuščias žodžiais
peikia Atlanto Carterį ir per-
ša jį pataisyti ir taip išaiškin-
ti kad patiktų Sovietų Rusi-
jai, kuri, anof jos, gindama sa-
vo kailį nuo buvusio draugo
Hitlerio, beveik viena, triuški-
nama nazių prie Volgos, nar-
siai kovojanti už demokratijas.
Kad taip narsiai kovoja tai
verta didelio grobio — ma-
žųjų tautų gyvybės ir žemės. Va
koks išvirkščias panelės Dara-
tos demokratizmas!

Dabar ji dar aiškiau pasia-
kė. Teko skaityti jos kitas
straipsnis (Cl. P. D.), kur sau-
kia sudrausti (discourage!)
Lietuvius, Latvius, Estus, „bal-
tuosius“ Ukrainiečius ir kai
kuriuos Lenkus už jų „Anti-
Russian activities“. Kuo tos
tautos nusidėjo Amerikai? Tur-
but, tuo kad kartas nuo karto
šukterėja iš skausmo spaudo-
je ar pareiškimuose, siunčia-
muose į Washingtoną, kaip
tas demokratijų „draugas“ Ru-
sija kankina niekuo nekaltus
žmones, išmėtytus po šaltus
Sibiro laukus ir tundras, po
Uralo ir Altajaus kalnus, —
šukterėja ir prašo juos gelbė-
ti iš to baisiausio pragaro. Vi-
sa tu žmonių kaltė kad jie ne
komunistai.

Lietuviai, Lenkai, Ukrainie-
čiai, kaip ir kiti Amerikos pi-
liečiai, melia eina visas savo
šios naujos tėvynės pareigas,
kad tik būtų laimėtas karas
prieš Ašies norą pavergti vi-
są pasaulį, dirba kad būtų pa-
tikrinta teisinga ir pastovi tai-
ka ir laisvė visoms tautos, di-
džioms ir mažoms. P-lė Dara-
ta savo užnuodyta plunksna
kovoja už Sovietų Rusijos im-
perializmą, už tai kad bolševi-
kų nelaisvės grūdai būtų pasė-
ti ir laisvoje Amerikoje! Gal
jai pasisapnavo kad gyvenanti
ne New York'e, o Kuibišev'e, iš
kur visoms komunistų vergu-
vės sukalbams tautos įsako-
ma kaip ir kas rašyti, kaip
garbinti Staliną batišką.

Washingtonas nepaklausys
to knapsnio kaip varna bal-
so, ir neuždarys burnas minė-
tųjų tautų žmonėms, neatims
joms žodžio laisvės, garantuo-
tos įstatymu, neuždarys „acti-
vities“, teisingai pagrįstos vei-
klos, kaip prieš nazius taip ir
prieš bolševikus. Priešingai,
Lietuviai, Lenkai, Ukrainiečiai
ir kiti dar smarkiau turėtų su-
krusti prieš Miss Dorothy siu-
lomus jiems „discouragement“
ir reikalauti kad toji nuodu
maišytoja neardytų Amerikos
piličių vienybės, nesikirstytų
jų baltais ir raudonais. Kad
jau taip patinka Sovietai tai
kodėl nesigabena į jų rojų, i
Kuibiševą? Sveika būtų tai
laikraštininkei pakelti Ura-
lo pašlaitėmis ir pamatyti kaip
tėn vyrai ir moterys, iš Pabal-
tijo, iš Lenkijos ir iš kitur at-
grūsti, GPU žiaurių sargų ly-
dimi, alkani, nebeįsėję, iš
žmones, nuo bado ir šalčio kaip
lapai nuo medžių kasdien aiš-
mis krinta, po nepakeliamą

pajungto darbo našta. Tokių
baisenybių pamačiusiai Dara-
tai gal prašvisti protas, gal
atgytų žmoniška širdis, ir gal
nebekliedėtų, nebesižavėtų ko-
munistų melais sukurtu rojumi.

**SVERDLOVSKO STOVYK-
LOJ 220 LIETUVIŲ**
Neseniai mus pasiekė tikra
žinia, kad Sverdlovsko Oblast,
ties šiaurės Uralo kalnais, vie-
noje stovykloje, žiauriausioj
GPU priežiūroj, laikomi 220
Lietuvių vyrų ir 60 žydų. Jie
blogiausia maitinami ir verčia-
mi dirbti miškuose sunkiausius
darbus. Iš jų kelios dešimtys
žmonių jau mirę užkamuoti.
Iš pavardžių, Lietuvių spaudo-
je paduotų, yra matyti kad vi-
si jie inteligentai, mokytojai,
gydytojai, valdininkai, profes-
oriai, tarnautojai, daugumas
tarp 30 ir 50 metų amžiaus.
Tik metai kaip atgabenti iš
Lietuvos, ir jau nebegyvi. Jei
iš niekur neatėis pagalba, jei
per kokį stebuklą nebus iš to
pragaro išvaduoti likusieji (o
kaip vaduos kad tokios Dara-
tos kranksi?), tai visi turės
pražūti prieš laiką.

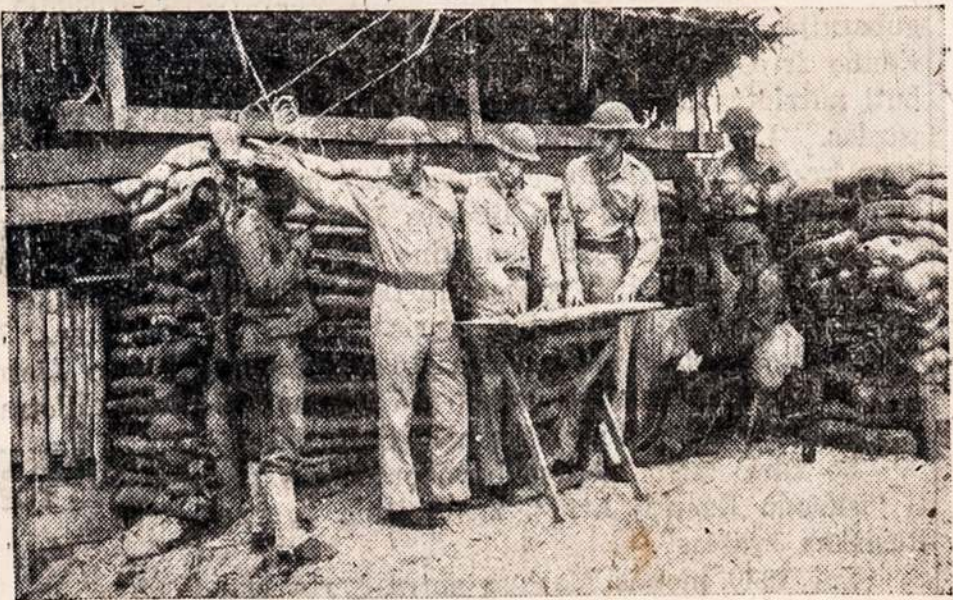
Amerika yra ginklo draugas
Rusijai, bilijonus dolarių su-
kiša jai gelbėti, tai ar negalė-
tų pareikalauti iš jos kad atsi-
sąkų sėdimo ir nebežudytų
geriausių žmonių, nusipelnii-
sų savo kraštams? Jei smer-
kiama Hitlerio nežmoniškas žy-
dų ir kitų pavergtųjų kankini-
mas tai kodėl nutylima bolše-
vikų valdžios žvėriškumai?

KOMUNISTAS — IŠDAVIKAS

Vienas šveicaričių laikraštis
išidėjo straipsnį, kuriame na-
grinėja kodėl šveicarijos pili-
tis negali būti komunistas.
Laikraštis sako, kiekvienas
komunistas yra svetimos val-
stybės agentas, tokiu būdu ir
savos valstybės išdavikas. Ko-
munizmas reiškia despotišką
ir tironišką valstybės valdymo
formos įvedimą, kuri yra grie-
žtai priešinga demokratijai.

Joks demokratas negali bu-
ti komunistas lygiu būdu kaip
komunistas nėra demokratas
jau vien dėl to kad jis yra ko-
munistas. Komunistinė tvar-
koj, kaip ji įvesta Sovietų Ru-
sijoje, viskas paremta smurtu
ir prievarta. Vadinamieji „rin-
kimai“ ten tėra pasityčiojimas
iš žmonių, nes kandidatus ga-
li išstatyti viena vienintelė par-
tija. Tai reiškia demokratijos
klastojimą. Bolševikinė san-
tarka paverė žmones dvasi-
niais ir medginiais baudžiaui-
ninkais, kuriuos išnaudoja vi-
sagalinti, totalitarinė valstybė.

Amerikos Sargybiniai Trinidade

Amerikos kareiviai savo stovykloje Trinidade, Pietų Ame-
rikos vartų sargyboje prie Panamos Kanalo. Ten laikoma dau-
giausia negrai kareiviai iš pietinių valstijų. Jų viršininkai yra
baltieji karininkai.

rikos laikraštinių, jeigu jie
yra tikri demokratai, kaip kad
nuolat skelbiasi.

V. Pykuolis.

MAISOGALOS vals., Anta-
kainio kaimo gėgužinėje užmu-
štas Jonas Kačilavičius.

MANO MINTYS

DR. VINCAS PIETARIS sa-
vo knygoje, „Is Mano Atsimi-
nimų“, ant 12 p. sako:

„Žila mūsų žemė matė ne
vieną atmainą ir liudną ir lin-
ksmą. Ne sykį prakorimas nu-
dengė jos parėdą — žalias gi-
rias, nuskyne jos žiedus — iš-
naikino kaimus ir gardus. Bet
„Amžiai sukako
Kaip seniai sako“
ir vėl Lietuva apsidengė žali-
mis giriomis ir vėl pražydo
kaimais ir gardais...“

Dabar, tas viskas priklausys
nuo mūsų šiandieninių darbų,
ypatiškų pasišventimų ir daug,
o daug sunkaus darbo.

PAZVELGUS į mūsų šiadi-
ninę vienybę, į mūsų laikra-
ščių politinius ginčus, į viską
kas tarp mūsų verda — **KO
GALI LIETUVA** tikėtis ir ko-
kia bus jos ateitis? Liudna ir
gėda. Negi jau mes likome
niekais, arba „nazizmo proto“
dirbtiniais? Atsiminkime kad
mes Lietuviai esame gimę, jais
iki šiol buvome, ir tokiomis no-
rimė ir mirti, tat kas Lietuviš-
ko ir Lietuvos ateičiai miela,
tas turi būti šventu kiekvie-
nam Lietuviiui. Vadovaukimes
sveiku **TAUTINIŲ** protu —
Lietuviškos širdys mūmose
greitai atgis.

SVEIKOS ir suvienytos min-
tytys turi aukščiausią pasaulie-
ją galybę ir vertę, bet tarp mu-
siškių taip sakant vadukų (po-
litikierių) jos yra apverčia-
mos savotiškam egotizmui —
nežiūrint kaip jis būtų Ameri-
kos Lietuviams ir Lietuvos ne-
priklausomybei kenksmingu.

PUIKIĄ dramą atvaizdavo
(Vienybė Rugs. 14) keturi
Lietuvių redaktoriai pasiusda-
mi telegramą Prez. Roosevelt-
ui metinėse sukaktuvėse At-
lanto Carterio. Puiki mintis ir
prakilnus darbas. Bet jei jus,
vyrai, butumet pakvietę visus
kitus Amerikos Lietuvius laik-
raščių redaktorius, butumet
atsiektų tautinę pagarbą ir sve-
timtaučių akys butumet pasi-
rodus solidariskumu. Nyku ir
skauda širdį.

AMERIKOS Lietuviių grupės
ir organizacijos privalo visos
karts nuo karto siųsti Didžios
Britanijos ambasadorių Lord
Halifax protestus bei tyrimus
del ko Anglija uždarė Lietuvos
atstovybę Londone. Be darbo
vaisių nesikinsime. Lietuva ir
pasaulio Lietuviai tarnauja Su-
vienytųjų Valstijų kariuomenė-
se: visis esam nusistatę prieš
ašies grupę, tat ir privalome
gauti sau vertą pripažinimą.
Protestuokime prieš Anglijos
nusistatymą.

KEISTA del ko komunistai
pražėdė savo spaudą deginti?
Pirma jie laikė ir globojo ją
kaip kokį perlą, bet štai dabar
kaip tik savo laikraštį perskai-
to meta į pečių ir degtuką po
juo. Nemanau kad jie nepri-
sideda prie popieros taupymo
— visi geri Amerikos patrio-
tai ją atiduoda ar tai pašalpi-
nėms draugijoms ar tai par-
duoda į junk-yard.

P. D. B.

•**MODERNINIS** geležinkelio
lokomotivas dabar yra galin-
gėsnis: šių dienų lokomotivas
turi 70 nuš. daugiau traukia-
mos jėgos negu 1913 metų lo-
komotivai.

Lietuvai Vaduoti Sąjungai Aukų Kuponas

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGAI
6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

Siunčiu savo auką \$..... Narystės mokestį \$.....
paremdamas Lietuvai Vaduoti Sąjungą jos visuose darbuose.
Vardas ir pavardė
Adresas
Miestas Valst.....
ŠI KUPONĄ SU SAVO AUKA PASIŪSKIT LVS. CENTRUI

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGOS CENTRO ŽINIOS

LVS. Centro adresas: 6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

PRIE L. V. S. IR L. N. R. F. FONDŲ APYSKAITŲ

Pradedant pereinū numeriu,
LVS. Centro valdyba patiekia
visuomenei Lietuvai Vaduoti
Sąjungos apyskaitas iš viso
meto, nuo Birželio 7, 1941, ka-
da LVS. suorganizuota, iki šių
metų Birželio 30.

Pereitame numeryje įvyko
zezeriška klaida pažymėjime
apyskaitos: buvo pasakyta už
1942, turi būti už 1941 metus.
Ta apyskaita apėmė 1941 me-
tus, o šiame numeryje telpan-
ti yra už šiuos 1942 metus.

Prie to, sutraukioje šiame nr.
pažymėta viso meto, nuo Birž-
7, 1941, iki Birž. 30, 1942, vi-
sos inegios ir išlaidos.

Tai yra raportas valdybos
kuri veikė iki Pittsburgho su-
važiavimo šių metų Birž. 28.
Kitame nr. seks Lithuanian
National Relief Fund apyskai-
ta.

Kaip žinote, LNRF. yra tu
pačių tautinės srovės žmonių
vadovybė. Jis skirtas rinkti
mūsų nukentėjusiems nuo
karo šelpi; šis fondas regis-
truotas State Department, Wa-
shingtone, ir, kiek žinoma, da-
bar yra vienintis vienintis regis-
truotas Lietuvių fondas.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos
tikslas yra dirbti visą darbą
kuris apima tai ką organizaci-
jos pavadinimas skelbia.

LVS. savo veikima veda su
galimai mažiausiais kaštais —
pernai, pav. raštines reikalų
vedėjui mokėta \$60 mėnesiui,
šymet ir tas sumažinta, ir nu-
statyta raštines vedėjui tik po
\$25 mėnesiui, taigi neišsena nei
po \$1 dienai.

Visi pinigai laikomi ir bus
skiriami tiesioginiams L. V. S.
darbams.

APIE L.N.R.F. IR JO ISLAIIDAS

Lithuanian National Relief
Fund, arba Lietuvių Tautinis
Sėlpmo Fondas, susitvėrė Chi-
cagoj pasekmėje ten atsilan-
kusių Lietuvos Prezidento A.
Smetonos 1941 metų pavasari.
Po pasekmingo Prezidento

priėmimo banketo, susidarė ko-
nitas fondo steigimui, tikslu
sukelti Lietuvos sėlpmo reika-
lams sumas pinigų iš Ameri-
kiečių visuomenės. Tam tiks-
lui fondo kurėjai fondą pava-
dino Amerikoniškai — Lithua-
nian National Relief Fund ir jį
toku vardu įregistravo Wa-
shingtone in inkorporavo Illi-
nois valstijoje.

Fondo darbu pradžia patys
steigėjai avansavo sumą pini-
gų, matydami kad reikalinga
bus pinigai užvedimui vajeus
tarp Amerikiečių placiū mastu.

Tas darbas taip ir užvesta.
Bet del to — kadangi pasidarė
ir didesnis išlaidos — tuoj ne-
kurie priešai ir blogos valios
ar net ir suklaidinti mūsų tau-
tinės srovės geri žmonės emė
sakyti buk LNRF. valdyba „iš-
aikvojus“ „dideles sumas pini-
gų“.

Tie Chicagiečiai kurie dėjo
sumas pinigų avansuodami šio
fondo darbiui, nesakė kad pini-
gai aikvojami ar išaikvoti, bet
tik „geraširdžiai“ iš šalies emė
prieikaistus daryti.

LNRF. valdyba tarp Ameri-
kiečių užvedė platų vajų, i ko-
mitetą jau buvo gavę ir buvu-
si prezidento kandidata Wen-
dell Wilkie ir eile kitų žymių
Chicagos, Illinois ir valstybės
piličių.

Darbas paruošta taip kad
jau būtų pradėję ateiti sumos
pinigų į LNRF., Lietuvos nu-
karo nukentėjusių žmonių šel-
pimo tikslams.

Bet tuo tarpu pradėjo aiškė-
ti kad Amerika nuo karo ne-
išsisuks, netrukus buvo ir ka-
ran įtraukta, ir Amerikiečiai
jau turėjo pradėti rūpintis sa-
vo šalies reikalais, ne kitas ša-
lis ar jų žmonės šelpi.

Darbo padėta daug promota-
vimui to viso plataus aukų ga-
vimo plano. Pirmo to kitos nu-
kentėjusios mažos tautos gavo
panašiais būdais dideles sumas
pinigų, ir Lietuviai norėjo sa-
vo tėvynei tuo pačiu būdu pa-
galbos gauti, tik Amerikai sto-

10%
ARE YOU
putting Ten Per Cent
your Income into U.S.
War Bonds & Stamps?
U. S. Treasury Department

DETROITE SUSITV- RĖ LVS. SKYRIUS

J. Kripas iš Detroito prane-
šė kad Rugsėjo 13 d., susitv-
kime tapo suorganizuota Li-
tuvai Vaduoti Sąjungos sky-
rius. Tokiu būdu Detroitiečiai
kurie nuo pat pradžių LVS.
organizavimosi yra davę pa-
čias žymiausias sumas au-
kų, įstoja nariais į LVS. ir tam-
jos darbo talkininkais.

Sveikiname šį naują skyrį,
kuriam teks No. 6 kaip gra-
Centriui bus prižiūsta skyriaus
valdybos ir narių vardai ir at-
resai bei mokestiai.

Detroitiečiai tuo nesu-
p. Kripas praneša kad jie na-
tarė rengti Lietuvos Preziden-
tui A. Smetonai prakalbas ir
tuo reikalu susinė su pačiu
Prezidentu.

jus į karą Lietuviių gerą pa-
nų nutraukė.
Tas viskas atsitiko pereinū
vasarą ir rudenį.

Kadangi šio plano promota-
vimui buvo pasamdyta Ameri-
konai kurie tą darbą gerbi pa-
lejo pravesti, ir daug darbo vi-
liko, jiems už tą darbą ir re-
kėjo atmokėti, nors pasekmi-
jau nespėta sulaukti.

Tačiau kitame numeryje re-
site LNRF. apyskaitas, jose
matysit kad to fondo valdyba
nemokėjo ir nemoka jokių su-
mų nei fondo valdybos nariams
nei Lietuvos Prezidentui
kuris aplankė kelias kolonijas
su prakalbomis, ir ty kolonij-
aunos daugumoje persiūsta i
tą patį LNRF.

Tai visia žinant, visi LVS.
skyriai ir bendrai tautinės su-
suomenės veikėjai prašė
dirbti darbą toliau: rinkti au-
kas į LNRF., nes mums pa-
tiems dabar liko rūpintis sa-
vo karo nukentėjusių žmonių
šelpimu, ir gauti narius į LVS.
V. S. rėmimui šios organizaci-
jos darbu ir tikslu.

Priešai ir blogos valios žmo-
nė lojo prieš mus ir jos, ken-
kė ir kenks, bes mes tik vo-
liau dirbkime.

Balandžio mėnesio inegios	3,046.78
Su Balandžio 1 Fonde buvo	10.00
P. I. Pivaronas (Vas. 16 aukų) Pittsburgh	
LVS. Sk. 5, Long Island, N. Y.,	
per išdinišką J. Spurgą	42.30
Sykiu	3,099.08

Kadangi nuo Balandžio mėn. daugiau
jokių inegijų negauta, ir nuo Vasario m.
jokių išmokėjimų nebuvo, tat Birželio 30
1942 Fonde radosi aukščiau nurodyta su-
ma — \$3,099.08.

INEIGŲ IR ISMOKĖJIMŲ METINĖ SUTRAUKA

BIRŽELIO, 1942—BIRŽELIO 30, 1942:

Nuo 1941 m. Birželio 7 dienos, kada LVS. į- steigė, iki 1942 metų Birželio 30, LVS. Fon- das šios inegios:	
Garbės Nariai šumokėjo	\$1,900.00
Nariai Rėmėjai	410.00
Veikiantieji nariai metinėm duokl. (po \$2)	132.00
Liuosų aukų gauta	138.25
Lietuvos Prezidento A. Smetonos prakalbų maršrutė kolonijū pilnas ir aukos	1,288.39
Sykiu	3,864.64

Per tą patį laiką išmokėta:	
LVS. reikalų vedėjui algos	480.00
Laikraščiams už LVS. skelbimą	125.00
Už 1000 LVS. ženklelių	50.00
Už pašto ženklus	35.58
J. Tubelienės prakalbų kelionė į Cleveland	20.00
Laiskai, vokai, liudymo sertifikatai	19.00
Centro išdiniško telefonai	17.50
Už radio skelbimus (J. Valaičių)	10.00
Raštines reikmenys (popiera, carbon, etc.)	7.69
Sykiu išmokėta	766.56

Gauta per visą metą	3,864.64
Išmokėta	766.56
Birželio 30, 1942, Fonde lieka	\$ 3,098.08

**KITAME NR. TILPS LITHUANIAN NATIONAL
RELIEF FUND APYSKAITA.**

Vienas iš svarbiausių dalykų li-
tuvių pastatymų „Ice-Capades of
1940“ bus pradėtas rodyti Cleve-
land Areno Rugsėjo 22 iki Spalio 4. Pri-
eiti yra įmanoma ir su nuomine
do figurų šoumenų talentu vi-
są suvilioti už 110 asmenų.
Šiame pastatyme dalyvauja net
10 dabartinių arba buvusių čempio-
nų. Pirmąjį vakarą rodyti čempio-
nų pasirodymą Chicago kalbos, Boboly
Specht, lietuvių namų visos kalbos šie p

Pradžiai Naujojo Pasau- lio ir Pabaiga Senojo

Mūsų Vėliavą turintis su-
gyvenantis kaip tikroji lietuvi-
tėvynė ir laisvė. Vėliavos
Kriština Jėzus (Mesijo)
sąjunga. Kristus reiškia vie-
nį ir tą patį: tie, kurie reiki-
ja įstoję, ir visa žmonija
įstojusi suvienijama naujomis
nuostatomis. Tamsybė
reikia išsivalymo. Dieviškos
nuostatos. Naujos reikia netik-
tiškumo. Viena žmonija lau-
kia pažinimo, bet nežino iš
kur tai ateis. Skaityt Rom.
8:28. Ištikrą pasaulį laukia
naujas gyvenimas. Jis jo tei-
sios karalystės. Kuomet pa-
naujas sutinis kad visą pasaulį,
tas džiaugsmas ir geradėsis
žmonijai yra sugrįžęs tada
kai žmonija laukia siela bu-
tytą džiaugsmą ir kiek-
vienas džiaugsmas iš kiek-
vieno džiaugsmo širdis giedos jam
džiaugsmą. Čia turime
džiaugsmą, lygumą, apie jo
darytą. E. V. S. Jono,
144. S. Povilas irgi liudija
džiaugsmą. Vėliavos 1 Cor. 1:3.
1932. Kada Jėzus prisikėlė
iš numirusių, jis pasakė: Duo-
la yra visokia galybė ant
žemės ir ant jėmės. Matt.
28:18. Skaityt, Jėzus, Jė-
zus.

Angl
Dykal
PURI
CLE
PHI
S

Angl
Dykal
PURI
CLE
PHI
S

Angl
Dykal
PURI
CLE
PHI
S

CALIFORNIA WIN

Packers and
Wholesale and
Parduotuvės visokios rūšies kalio-
noms kainomis. Parduotuvė pa-
lavoromis. Senai įsigyvenus įsta-
4911 PAVEN AVE.

VIDURVASARIO ISP.

VISKAS NUPYNTA NU C

Pirkite ir Taisykite Pirmą

Vieslį Naujienų Namams

The FLEMING FUR

7411 St. Clair

P. J. KEL

899 Society for Saving

OFIS TELEFONAS: M

Nuostonių pinigų pirkti namams maitie-
kai ir namų, gauti pigia kaina. Taisys
visas apytiksliai nesuderinamas reikalus.
Sutartinai parduoti pirmą nuostonių
namų pataisymus. Kiekviena į namus

Laisvę Pažinę —

Jungo Nevilskini

Kuponas

buose.

CENTRUI

VGOS

veland, Ohio

NDU

susidarę ko-
gimui, tikslu
elpimo reika-
u iš Ameri-
Tam tiks-
fonda pava-
— Lithua-
Fund ir ji
istravo Wa-
rporavo Illi-
adžia patys
sumą pini-
d reikalinga
imui vajuas
lačiu mastu.
ir užvesta.
ingi pasidare
— tuoj ne-
ologos valios
ti musų tau-
žmonės emė
valdyba "iš-
sumas pini-

kurie dėjo
suodami šio-
kė kad pini-
šaiškoti, bet
iš šalies emė

tarp Ameri-
jų vaju, į ko-
avę ir buvu-
idatą Wen-
kitų žymiu
ir valstybės

taip kad
ateiti sumos
lietuvius
žmonių sel-

radėjo aiškė-
uo karo ne-
buvo ir ka-
Amerikiečiai
rupintis sa-
ne kitas sa-
šelpiti.

ug promotu-
as aukų ga-
to kitos nu-
tautos gavo
ideles sumas
i norėjo sa-
iu būdu pa-
merikai sto-

Balandžio mėnesio įneig-
i Balandžio 1 Fonde buvo
I. Pivaronas (Vas. 16 auks) Pittsburg
VS. Sk. 5, Long Island, N. Y.,
per išdindiną J. Spurga
Sykiu

Kadangi nuo Balandžio mėn. daugiau
kinų išmokėjimų nebuvo, tai Balandžio
142 Fonde radiasi aukščiausi nurodymai
a — \$3,099.08.

VEIGU IR ISMOKĖJIMŲ METINE SU-
BIRŽELIO, 1942—BIRŽELIO 30, 1942
Nuo 1941 m. Birželio 7 dienos, kada
eigė, iki 1942 metų Birželio 30, 1942
auta šios įneigos:

arbes Nariai šumokėjo
ariai Rėmėjai
elkiantieji nariai metinėm duoklė (po 40)
nuosų aukų gauta
lietuvos Prezidento A. Smetonos patikė-
aršrute kolonijai pelnas ir aukos
Sykiu

Per tą patį laiką išmokėta:
VS. reikalingi vedėjai algos
nikraščiams už LVS. skelbimą
š 1000 LVS. ženkliu
š pašto ženklus
Tubelienės prakalbo kelione į Cleveland
aiškai, vokai, liudymo sertifikatai
entro išdindinko telefonai
š radio skelbimus (J. Valaičiui)
astinės reikmenys (popieris, carbon, etc.)
Sykiu išmokėta

auta per visą metą
ismokėta
irželio 30, 1942, Fonde lieka
ITAME NR. TILPS LITHUANIAN
ELIEF FUND APYSKAITA.

ICE-CAPADES OF 1943" RUGS. 22 IKI SP. 4

ARE YOU
putting Ten Percent
your Income into
War Bonds & Stamps

DETROITE SU

RĖ LVS. SKIT

J. Kripas iš

š kad Rugsėjo 10

kime tapo suorganizu-

tuvai Vaduoti Sąjau-

Tokiu būdu dū-

kurie nuo pat prad-

organizavimosi yra

čias žymiausias su-

istoja nariais ir LVS.

jos darbo talkininkais.

Sveikiname šią naują

kuriam, teks No. 6

Centrui bus pristatytas

resai bei mokesčiai.

Detroitiečiai tuo pa-

p. Kripas praneša, ka-

tarė rengti Lietuvių

tius A. Smetonai, kur-

tuo reikalu susisus

Prezidentu.

jus į karą Lietuvių

na nutraukė.

Musų Viešpaties antras su-

Tas viskas atsitiko

vasarą ir rudens

Kadangi šio mėn. rugsėjo

vėlavimui buvo pasidavęs

Kristaus Jezaus (Mesijo)

konai kurie tą darbą

įvykdė, ir dar daugiau

tie žodžiai reiš-

liko, jiems už tą darbą

kėjo atmokėti, nei apkrauta

jau nespėta sulaukti

Tačiau kitame mėnesio

site LNRF. apskaitos

matysit kad to fonde

pamokslai. Visa žmonija

naujosios yra sugrįžęs tada

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

Vienas iš svarbiausių dalykų šia-
ne perstatyme "Ice-Capades of 1943",
kas pradėsima rodyti Cleve-
land Arena Rugsėjo 22 iki Spalio 4,
popiečio rodytis abu sekmadi-
niais, yra tai gausumas žymiausių le-
figūrinių čiuožininkų talento vi-
me sėstas iš 110 asmenų.
Šiame perstatyme dalyvauja net
dabartinių arba buvusių čempio-
nų. Pirmiausiaioje vietoje stovi di-
viniškas Chicago žaibas, Bobby
Specht, kuris laimėjo visos šalies

radžia Naujojo Pasau-
lio ir Pabaiga Senojo

musų Viešpaties antras su-

Tas viskas atsitiko

vasarą ir rudens

Kadangi šio mėn. rugsėjo

vėlavimui buvo pasidavęs

Kristaus Jezaus (Mesijo)

konai kurie tą darbą

įvykdė, ir dar daugiau

tie žodžiai reiš-

liko, jiems už tą darbą

kėjo atmokėti, nei apkrauta

jau nespėta sulaukti

Tačiau kitame mėnesio

site LNRF. apskaitos

matysit kad to fonde

pamokslai. Visa žmonija

naujosios yra sugrįžęs tada

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

skysit ir bendrai

MIRIMAI

MARE BALTAKIS

Marė Baltakis, 50 m. amž.,
nuo 13504 Rexwood ave., Gar-
field Heights, mirė Rugs. 13,
palaidota Kalvarijos kapinėse
Rugs. 16, pamaldos atsibuvo
Sv. Jurgio bažnyčioje.

Liko vyras, Kazys, ir vienas
sūnus, tarnaujantis kariuome-
nėje, taipgi dukterė, Stella.
Laidojime pasitarnavo laido-
tuvų direktorė Della Jakubs.

ANTANAS KOLPAS

Antanas Kulpas (Kulpis), 61
m. amž., nuo 941 Nell ave., mi-
rė Rugs. 10, palaidotas 14 d.,
Kalvarijos kapinėse; pamaldos
atsibuvo Sv. Jurgio bažnyčioje.
Paliko dvi dukters: Wilma
Peepers ir Stella Marold.

MIKOLAS BARANAUSKAS

Mikolas Baranauskas, 48 m.,
nuo 1419 E. 59 st., mirė Rugs.
11, palaidotas 15 d., Brooklyn
Heights kapinėse.
Šių dviejų laidojime pasitar-
navo laidotuvų direktorius N.
A. Wilkels.

JIEŠKANTIEJI kad ir pa-

prasto darbo kreipkitės į U. S.
Employment Service Biurą
1242 West 3rd st., nes kaip jo
vedėjas skelbia, reikalinga dir-
buvėms apie 3,000 paprastų
darbininkų, kurių negali gauti.

VAZINEKIT TIK 35 MYLIAS

Clevelande išleista grietžas
patvarkymas automobilistams
važiuoti nedaugiau 35 mylių į
valandą greitumu. Nesilaikan-
čius to įsakymo policija areš-
tuos.

Muzikos Instrumentai

Mes Perkam—Parduodam

Mainom

Visokius Instrumentus

Jei turit seną muzikali instru-

mentą kuris nereikalingas at-

neškite mums.

H. E. Wodicka Inc.

644 Prospect Ave. MA. 0713

DUOKIT SKALBTI

"SAVE-A-DAY" SKALBYKLOS

PATARNAVIMAS

New Method Laundry suteikia pri-

einama skalbimo patarnavimą

DIDELIS 25 SV. BUNDULIS

TIK \$1.99

Paimam iš namų ir grąžinam.

15% pigiau jei patys atvežat.

New Method Laundry

6710 LEXINGTON AVE.

HEnderson 7761.

Rakandų Valymas

RUGS ir CARPETS VALYMAS

Chemical arba Shampoo \$2.00

Mes įsimam, pataisom, remode-

luojam, vėl sudedam atgal.

PIRKIT FURNASĄ IS MUSŲ.

CLEVELAND FURNACE &

SHEET METAL CO.

ENDicott 0335

1396 East 65th Street

KREJCI DRUG

PHARMACEUTICALS, TRUSSES

Supports, Chemicals, Soaps

Patruksieji kreipkitės į

mus pritaikymui trussus.

Visoki vaistai iš Europos.

2501 Lorain Ave.

Phone MAin 8557 Prie W. 25 St.

CALIFORNIA WINE SALES CO.

Packers and Distributors

WHOLESALE and RETAIL

Parduodam visokios rūšies California ir Ohio Vynus že-

momis kainomis. Parduodama galionais, pusgalionais ir

kvortomis. Senai įsigyvenus įstaiga. (33)

4911 PAYNE AVE. Ernest Fracassi, Sav.

VIDURVASARIO IŠPARDAVIMAS

VISKAS NUPIGINTA NU CEILING KAINŲ!

Pirkite ir Taupykite Pinigus Dabar!

Visoki Naujausi Namams Rakandai.

The FLEMING FURNITURE Co.

7411 St. Clair Avenue

LOEW'S PARK

102ND ST. and EUCLID AVE.

'Are Husbands Necessary?'

Štai įdomus veikalas, pradėdamas
rodyti Loew's Park Theatre, pava-
dintas "Are Husbands Necessary?"
Vadovaujamas roles tame veika-
le turi Ray Milland ir Betty Field, ir
jų vaidinimas kaip laimingos nau-
jai apsidėjusios poros yra juokas
nuo pradžių iki galo.

Filma daryta iš Isabel Scott Ro-
rick apysakos "Mr. and Mrs. Ca-
gut". Abu jie vienas nuo kito pa-
sislėpdami daro tam tikrus darbe-
lius ir savo pasiteisinimui naudoja
ir melavimą.

Juokas pilnai prasideda kuomet
Patricia Morison, žavėjanti sirena,
įsimašo ju gyvenime, po dvorsavi-
mo savo septinto vyro.

TELENEWS
THEATRE

"The Battle of Midway"

Nuo šio penktadienio Telenews
Theatre per savaitę laiko bus rodo-
ma patys įdomiausi šio karo pavei-
kslai, didelis Amerikos karo laivy-
no laimėjimas prieš Japonus prie
Midway salos pereiną Birželį.

Tie paveiksai, pavadinti "The
Battle of Midway", pagaminti spal-
vose, ir filmavimą atliko karo lai-
vyno vyrai po priežiūra John Ford,
buvusio Hollywood filmų direkto-
riaus. Komandierius Ford ir jo
padarėjai radosi pačiame mūšio su-
kuryje, ne kur saugiam atokume,
taigi vaizdai begalo svarbus ir įdo-
mus. Rodymas tęsiasi 20 minučių.
Vien tik šios filmos matyti jums
apsimokės, na o prie to bus rodoma
eilė kitų įdomių trumpų filmų.

HIPPODROME

'Footlight Serenade'

Betty Grable, John Payne ir Vic-
tor Mature vaidina bendrai 20th
Century-Fox naujoje muzikalėje ko-
medijoje, "Footlight Serenade", ku-
ri pradėsima rodyti Hippodrome
Theatre seštadienį, Rugs. 19, ir tas
veikalas yra tai kaip vaistas šiais
laikais. Dainos, juokai ir komedi-
ja įveiks ir jį.

Dalykas einasi apie boksininką
kuris pavirsta scenos aktoriumi, Vic-
tor Mature tikrai atvaizduoja bok-
sininką, ir jis su John Payne įsimy-
li į gražuolę Betty Grable!
Veikale įveiks eilę gražių naujų
dainų ir šokių.

•BRAVORŲ Suv. Valstijo-
se 1935 metais, kaip tik pro-
hibicija buvo panaikinta, buvo
750, dabr, 1942 metų pradžio-
je, ju skaičius buvo 510.

Plumbing ir Heating

Reikmenys

Parsiduoda arba įdedami sulyg
Mėnesinio Išimokėjimo Plano
Nereikia nieko įmokėti.
Nauji ir naudoti padargai.

Empire Plumbing &

Heating Co.

diena ir naktį patarnavimas.
1964 E. 55th Street
HE. 5900; MU. 2629; YE. 5544
Atdara vakarais iki 8 val.

ATNAUJINTA IR ATIDARYTA

Vėl atsidarė rudens-žiemos sezonui mūsų didelė, patogė ir
naujai išdekoruota bowling alley. Turi 12 alleys. Visa iš-
rodo kaip nauja. Smagi, antrame aukšte, daug oro, geros
švišenos. Kviečiame Lietuvius naudotis šiomis alleys, savo
kaimynystėje. (41)

OMARLO RECREATION

6815 Superior Ave. Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Viršuje

Prašo Neužimti Telefo-
no Vias Bereikalo

GEN. GEORGE C. MARSHALL
U.S. ARMY SIGNAL CORPS PHOTO
FROM ACME

U. S. Armija tiki į prisidėjimą
savo dalimi prie palaikymo telefo-
no linijų laisvų taip kad svarbus ka-
ro reikalais pasikalbėjimai — kar-
tu ir pačios armijos — galėtų būti
atliekami be trukdymo.

Bell Systemai dedant visas pas-
stangas priraginti

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

KITAS 'BLACKOUT' KETV. RUGSĖJO 24

Atminkit, kiti ketvirtadienis, Rugsėjo 24, nuskirtas visoje Cuyahoga apskrityje (ir mieste) pravedimui visuotinio "blackout" bandymo.

Ta vakarą nuskirtu laiku turėsit užgesinti visus žiburius arba aptamsinti namą taip kad jokia šviesa nesimatytų į lauką. Nesilaikantiems to taikoma pabaudos.

Cuyahoga apskrityje jau paruošta apie 90,000 asmenų pasitaravimui atsitikime prieš užuolimo miesto ir apskrities. Prie to įvairiu Civilian Defence darbų priklauso dikiškai ir Lietuvių vyrų bei moterų.

NAUJOJ PARAPIJOJ

Panelės Šv. Nesiliaujančios Pagalbos parapijos choras šuorengė įvairių programą sekms. Rugsėjo-Sept. 20, parapijos salėje, pradžia 3 val. po pietų, kada prasidės kortavimas; po 7 v. vakare bus išpildytas choro dainų programos. Po programos, 8 val., prasidės šokių priėmimo orkestras.

Šio parengimo tikslas yra padidinti choro repertuarą; reikia eiti mišioms ir taigi Lietuvių dainų, kuriomis choras visus daugiau palinksins. Parapijos salės antr. 18022 Neff road. Komisija.

Dalyvaukit Svarbiame Susirinkime

Amerikos Lietuvių Karo Gelbėjimo Komiteto susirinkimas bus laikomas antradienio vakare, Rugsėjo 22, nuo 8 val. Lietuvių salėje.

Visi veikėjai, draugai atstovai prašomi dalyvauti ir atvykti į susirinkimą laiku. Šiame susirinkime bus baigta storganizacija, išrinkti valdyba, ir pradėti darbus kurių yra daug karo reikalais.

P. P. Muliolis, Laikinas rašt.

SAVO TEVUS šiomis dienomis lankė Sergeantas Jonas V. Zilen (Zelenevicius). Cleveland News tilpo jo atvaizdas ir straipsnis aprašantis kiek dar daug Clevelande yra senos geležies ir plieno kuris galima atiduoti karo reikalams.

•**BALSAVIMAI** Rugs. 11 d. nominavimui valstijos ir apskričių kandidatų Ohio takų mokėtojų atsėjo po 95c, arba dvyk tiek kiek atsėjo 1940 metais, kada buvo išleista \$867,409.

KONVENCIJA

JEHOVOS LIUDININKŲ RUGS.-SEPT. 18-19-20

Jehovos Liudininkai turės savo konvenciją Clevelande, per tris dienas, Rugsėjo 18, 19 ir 20. Taipgi bus ir kitose 53 miestuose, kiekvienos valstijos didžiausiose miestuose, panašios konvencijos.

Clevelandas bus raktas ty konvencijai. Taigi, brangūs Lietuviai, užprašome ir jus dalyvauti tose reikšmingose konvencijose.

Geri kalbėtojai juse pasiekia apie naują pasaulį ir taiką. Publikai bus kalbama šį penktadienį, nuo 8 val. vakare, šeštadienį nuo 4 val. po pietų ir sekmadienį nuo 4 val. po pietų, Cleveland Public Auditoriume. Kalbės Sargybos Bodo prezidentas N. H. Knorr.

Žinimas ir prakalbas nemokamai ir kolekto nebus. Kadangi Clevelande stoka delegatams kambarių tai kurie turėtų nakvynę kambarį galit ji išnuomoti, prašome nraštėti telefonu CHERRY 0649 — jums bus atsiusta žmonės ir jie jums užmokės už kambarį ir pagali vertę.

Konvencija atsisbus šiuo adresu:

PUBLIC AUDITORIUM
Lakeside Ave. ir E. 6th St.
Cleveland, Ohio

ARMY WAR SHOW — STADIUME 5 DIENAS Rugsėjo 18-19-20-21-22

Rain or shine, the Army fights—so regardless of weather conditions the Army War Show will be staged nightly in the Cleveland Stadium Sept. 18 through Sept. 22. This rugged looking sergeant, wallowing in the mud, was photographed during the realistic battle action on a rainy night in Chicago's Soldier Field. More than 300,000 are expected to see the five performances in Cleveland.

Per penkis vakarus, pradedant nuo 8 val., Clevelande didžiame Stadiume atsibus nuostabus ARMY WAR SHOW, tikras atvaizdavimas karo veiksmų ir parodymas karo pabūklų, su kuriais publika dar nėra susipažinusi.

Perstatymai atsibus pradedant šio penktadienio vakarą, Rugsėjo 18, 19, 20, 21 ir 22.

Dalyvaus 2,000 išlavintų kareivių, jų tarpe ir keliolika Lietuvių iš įvairių Amerikos dalių.

Taip pat dalyvaus L. J. Esmas, iš Washington, D. C., Baltic-American Draugijos organizatorius ir sekretorius, iki išėjimo kariuomenės, kuris rašydavo Dirvos Angliškam skyriui, ir kiti, jau gerai išlavinti kareiviai.

Publika sueinanti su tikimais turės progą apžiūrėti nekuriuša karo nabukus. Nuo 8:10 val. prasidės Orlaivių paradas ir lėktuvų veiksmas. Po to taip ir seks visa įvairybė veiksmų nęksėjimui ir raitui, su įvairiais ginklais, kanolėmis, automatiškais ginklais, kareiviai.

Gabaliauskas dar Nebuvo Nustojęs Šmeizti Prezidentą Smetoną

Gabaliauskas tai kaip ta tikroji kumetė, kuri sykė atbėgus užduos ir sakanti: Tai piktu mas ano kiemo bobu, vos devynioms viena atsilaukia...

Taip ir gudrus G-kas nuo pat atvaizavimo čia kaip pradėjo šmeizti p. Smetoną, matyt ir nenustos, pakol, G-ko many mu, p. Smetona nenusimsias kepurės prieš tą šmeiziką. Gabaliauskas vis rašys ir rėks kad p. Smetona "šmeizija" katalikus, socialistus ir G-ka.

G-ko noras yra nubaidyti žmones nuo p. Smetonos ir susirinkti visus po savo sparnu. G-kas labai didžiuijas kad ir su socialistais surado "bendrą kalbą" ir sutvėrė naudingą organizaciją gelbėjimui Lietuvos.

Mane labai dabar ima juokas del socialistu ir katalikų bendro fronto. Ateis toks laikas kad juoksis ir jie patys.

G-kas kaip tik bešmąnydamas purvina p. Smetona ir vis šaukiasi pagalbon katalikus: žinrėkit kaip p. Smetona persiekio kunieus! nors visi gerai žino kad p. Smetona yra katalikas, ir eidavo į bažnyčią ir katalikų nepersiekiodavo. O kad kai kur ir uždėjo lubas karšties politikieriams tai gal matė reikala.

G-kas sako kad 1927 m. p. Smetona, lankant krašta, norėdamas pasirodyti maldingui ir katalikams prielankiu kiekvieniū parapijoje stengėsi nueiti į bažnyčią. Netrodo kad p. Smetonos noras buvo tik nusi gerinti katalikams, nes p. Smetona čio į visų tikėjimų bažnyčias. Kai Prezidentas Smetona lankėsi Biržose ir nuėjo į Reformatu bažnyčią tai jų kunigas Jokubėnas pasveikino jį šiais žodžiais: "Sveikas, musu taufoa vienotytoju". Matomai p. Smetonos noras buvo pasirodyti kad jam visi piliečiai yra lygus nežiurint kokio tikėjimo ar i kokią bažnyčią eina.

Gabaliauskas iau kiša savo nosį ir i Amerikos tvarka ir čia parodo savo nekulturingumą. Kad jis turėtų tiek valios kiek jis jos geidžia tai tuojau panaikintų viešiasias mokyklas.

Lv.

ugniasvaidžiais, tankais ir tankų naikintojais.

Programas bus baigiamas patriotiškais fajerverkais ir Amerikos Himnu.

Tikietai po 55c. ir aukščiau. Gaunami išanksto pasirenkant kuriam vakarui norit, arba ten pat prie ieigos i Stadiumą.

Pelnas eina kariuomenės narių ir jų šeimų sušelpimui.

KORTAVIMO VAKARELIS

LRKSA. 50 kp. rengia kortavimo vakarėlį šest. vakare, Rugs. 19, Skuodžių namuose, 7602 Redell ave., nuo 7:30 val. Visi kviečiami dalyvauti, įžan-ka tik 25c. Atsilankę pasilinksimsit ir draugiškai praleisit vakarą. Bus skanių gėrimu, užkandžių ir dovanos prie kiekvieno stalo. Komisija.

PASVEIKO

Vic Andersonas po apendicito operacijos jau baigia sveikėti, iau pradėjo vaikščioti. Operacija jam darė Dr. A. J. Kazlauskas, Polyclinic ligoninėje.

Jo nuomone, mat, iš tokių mokyklų išeina laukiniai žmonės. Jis tas mokyklas vadina ir "protestoniškoms", mat tokiām katalikui daug baisesnės protestoniškos negu viešos.

Aš tikėčiau kad G-kas labai gerai žino jog viešosios mokyklos nėra protestoniškos ir kad Amerikoje nedominuoja nei vienas tikėjimas. Tai išpėkit, žmonės, kam jis taip rašo.

Dar gerai kad Amerikonai nemoka Lietuviškai skaityt. Stai ką aš norėčiau pasakyti Gabaliauskui. Pasijūrėk i kulturingus Cekus. Tamsta žinai kad Cekai yra katalikai, žinai gal kad per 21 metus Cekų prezidentu buves Jonās Masaryk buvo protestonas. Na ar atsitiko ten kas velniško? Visai ne, Českoslovakija Europoje švietė kaip žvaigždė, ir čia Amerikoje Cekai turi labai gerą vardą, nes kulturingi Cekai žino kaip atiduot kas Dievo Dievui, o kas cėsoriaus — cėsoriui.

Tamsta, Gabaliauskas, jei visai tai darai del savo biznio tai žinokis sau, bet jeigu iš principo tai aš tamstai patarčiau imti misijonieriaus darbo, nes redaktorius darbas tamstai nelabai tinka.

Kaslink purvinimo p. Smetonos yra taip. Žinau vieną atsitikimą. Buvo Amerikoje vienas garsus pamokslininkas; sykį jis pranešė bažnyčioj kad sekantį sekmadienį bus rinkliava bažnyčios taisymsi. Vienas turtuolis eidamas į bažnyčią nutarė sau kad jis atiduos visus smulkius pinigus. Bet kai pamokslininkas pradėjo kalbėti, tas turtuolis atidavė jam ir visus popierinius savo pinigus. Dar toliau jam besiklausant pamokslininko, turtuolis pasiskolino pinigų ir dar davė.

Taip tai pernai buvo ir su Prezidentu Smetona Clevelande. Žmonės eidami į jo prakalbas sakė, duosiu koki kvoterį ir užteks. Bet kai užgirdo p. Smetoną kalbant, netruko ilgai kaip sunesė virš \$400.

Taigi atrodo kad tamstai, p. Gabaliauskai, neapsimoka tokią nešvarią ir nenaudingą šmeiztų kampaniją vartyt prieš p. Smetoną. Geriau susirask naudingesnį užsiėmimą, o p. Smetoną palik ramybėje.

Lv.

PHONE: ENdicott 4486

NAZI COLONIZATION SCHEMES IN LITHUANIA

A popular pun asks: "Why does Hitler wear two pairs of stockings?" and the answer is: "Because he smells de-feet". However, in the gathering of a Gottendamerung his henchmen, brought up on his bible (the infamous Mein Kampf) are trying to make hay while the sun shines by endeavoring to put through one of the schemes mentioned there—the colonization of Lithuania.

The Sword must win what the Plough must till, says Hitler in Mein Kampf. But how are the lands to be obtained? How originally, retorts Hitler, were the two Ostmarks obtained—Austria and East Prussia? The Lithuanians know, because it is from the land of their forefathers, the gentle and accomplished Prussians (Prusai) that the German sword not only carved East Prussia, but also expropriated the very name of the ancient Prussians to cover up, the conquering Germans.

Hitler does not flinch from saying outright that his policy must be annexation by force. He also names the main victim to be despoiled, that is, Russia and the borderlands lying along the Russian border. Lithuania is one of them, and is now beginning to feel the brunt of the New Order that the mad Germans, in their race against time and inevitable defeat, are trying to establish.

The German Minister of Agriculture, Mr. Backe, is now running around Germany delivering speeches in which he urges colonists to go forth and settle in the conquered "Ostland".

According to the Swiss Neue Zuercher Zeitung, he imagines that as soon as peace is signed waves of German colonists will stream into the Ostland to continue the colonization policy of the Old German Reich. This policy consisted of killing off the local Slavs, Lithuanians and Poles and stealing their land to give to the Germans.

However, Herr Backe, probably, will soon have to "back" up and eat his words.

CHOIR PROGRAM

Our Lady of Perpetual Help Church choir is holding a card party, musical program and dance Sunday, Sept. 20, at the parish hall, 18022 Neff road. The card party will begin at 3 p.m., the program at 7 p.m., and dancing to a good popular orchestra at 8 p.m. We'd like to see all the younger set at this dance.

THE Chilean government has it provided that a fixed percentage of the yield of an increased import and export tax shall be turned over to the Aero Club of Chile to aid in training civilian airplane pilots.

Jūsų Tires

Galima gerai pataisyti nežiurint kokio padėtyje yra, musų moderniu vulkanizavimu įrengimu. Naudojam vėliausius dirbtuvių pagerintus metodus ir tik geriausią taisymsi medegą.

Casing plyšimai, reikalaujanti visos sekcijos, pataisomi tikiai už \$2.50.

Karbai arba šonai iduobėję pataisomi už \$1.00.

Visas Darbas Garantuotas (Priorities nereikalinga) (Atsineškit šį skelbimą, (gausit nuolaidą)

CLEVELAND VULCANIZING CO.

6514 ST. CLAIR AVE.

THE PERISCOPE

By SARUNAS.

PRANAS GALINIS of Boston suggests that American Lithuanians should start to collect material for a book "The War Effort of the Lithuanians in the United States During World War II". He asks all interested individuals to collect photos of Lithuanian combatants in United States forces, to register the numbers of American Lithuanians who participated in the war effort, the names of societies and the amounts of funds they devoted to war purposes, and so on.

Mr. Galinis is a teacher in the Boston Latin High School and received a Doctor of Philosophy degree from Harvard University for his thesis "The Influence of the Baltic Languages on the German Language in East Prussia".

THE LITHUANIAN University Club of Chicago, as usual, again offers a \$150 scholarship to a selected Lithuanian student going through college.

JUOZAS POSKA, former editor and publisher of "Jaunimas", after trying the American Merchant Marine service decided that "the Army's life for me". Matas Zujuis, the editor of Garsas (Wilkes-Barre, Pa.) celebrated his 50th birthday August 21. Prof. Raymond (Rimavičius), formerly of Marianapolis and Columbia, is now teaching French at the Hotchkiss School, Lakeville, Conn.

THE COUNCIL of Canadian Lithuanians has published its 6th number of a monthly journal, Nepriklausoma Lietuva, under its new editor, the well-known writer, Marek Aukštaitis (Mrs. Navikienė), of Montreal. Each page is run off on a mimeograph. Among the many American contributors is attorney V. J. Budrikas, of Brooklyn, N. Y.

ED KUBLAITIS, who edits the monthly organ of the Knights of Lithuania, The Vytis, is also editor of "Leaves of St. Bernard", a religious publication issued by the Marianhill Brothers, in Detroit. The cover of this journal is decorated by the hand of a Lithuanian artist, Mr. J. Filipauskas.

By the way, another Lithuanian artist (a cartoonist) works for Colliers. His name is John A. Kaukus. Once in a while we see his products in that magazine.

If we could gather together all the American Lithuanian talent around one publication—what a whale of a paper it would be!

THE LITHUANIAN primary school of the Annunciation parish (Brooklyn, N. Y.), publishes some interesting statistics. In some twenty odd years of its existence it had 1,120 graduates, of whom 8 are priests, 36 nuns, 3 studying for the priesthood, 3 doctors, 3 attorneys, 4 engineers, 8 nurses, and 50 graduates of universities and colleges. The school is conducted by Dominican Sisters.

THE CHAIRMAN of the Polish National Council, Stanislaw Grabski, has this to say in the London Forthrightly (June, 1942): "The security argument, namely that Russia must have more advantageous frontiers to the West for strategic reasons, is a fallacy; it is a fact that Soviet authorities had to deport to the interior of Russia about 15 percent of the population to secure their rule there. It is obviously much better to have a friendly neighbor than to control a territory so uneasily held that such measures have to be applied".

Everett Kauffman and Sherman Moving & Storage

Perkraustom iš visur į visur LOCAL and LONG DISTANCE 1707 Crawford Rd. Cedar 4352

ATLANKYKIT MUSŲ PUKIĄ SERVE - SELF KRAUTUVĘ

Geriausiu valgių jūsų stalui. Kainos pigios.

Nereikia laukti — lengva pačiam išsirinkti.

Duosim kuogeriausį patarnavimą.

SAVININKAS J. BLAŠKEVIČIUS

Krautuvės pavadinimas

STANDARD FOOD MARKET

854 EAST 185TH STREET

With the Army Show

L. J. Esmas, former Secretary of the Baltic-American Society of Washington, D. C., is a member of the Army War Show, together with several other Lithuanian boys.

The Army War Show came to Cleveland for a five day performance, Sept. 18-19-20-21-22, at Cleveland Stadium.

Will Direct WAFS

Mrs. Nancy Love Harkness, of Boston, experienced test ran as a pilot, who will direct the WAFS Auxiliary Ferry Squadron. The WAFS will consist initially about 50 women.

JEWS AND LITHUANIA

THE MAIL BAG

(St. Louis Daily Globe-Democrat July 7, 1942)

To the Editor: My attention has been called to the article "Jews in Lithuania" written by Vernon Valery and published on page 6A of your daily of June 17, 1942. The article intimates that the persecution and slaying of Jews in Lithuania is being carried out by the Lithuanian police. Such an assertion or even intimation is a founded and untrue. Lithuanians never been and are not enemies of the Jews.

Lithuania is occupied by Germany and is controlled by the German army and police in a same rigid manner as any other country under their occupation. Whatever unlawful act is committed in Lithuania is committed by the occupants and their "specialists". The Lithuanians in Lithuania are powerless, and, consequently, an accusation of them, for any crime perpetrated by the occupants in their country, is unfair.

Lithuania was always a peaceful and a peaceful island in the people of the Jewish race. It began to immigrate into Lithuania and to carry on business in Lithuania, and with the world from uania. In the independent Republic of Lithuania Jews took part only in industry, banking and commerce, but also in the government, education, etc. The Jewish community of Lithuania is known all over the world. Jewish schools and other institutions in Lithuania had complete autonomy and even subsidies from the state. There have never been any pogroms of Jews in Lithuania.

Petrus Darnauskas, Consul of Lithuania, Chicago, Ill.

AKYS

Ar gali lengvai skaityti šiuos žodžius?

Saugokis prasto ar įtempto matymo, kas padaro darba sunkiu ir pavojingiu, arba greit nuvargsti, ar gami galvos skaudėjimą, ar nervuotumą, ar net ir skilvi bėdas. Kam kentėti nuo to kad daugeliui atveju galima išvengti prisitaikant akinius.

Išegzaminavimas kompetentingo su ilgu patyrimu refractionisto

TELEFONUOKIT GL 6239

Ateikit dieną arba vakare.

Egzaminavimas \$8 ir

ir Akiniai auk.

10938 DREXEL AVE.

S. W. Kampas Drexel ir Park-

wood Dr. Šešta gatvė šiaurėje

nuo Superior Ave (34)

JOHN G. POLTER

Lietuviai

Namų Maliavotojas, Popieriuotojas, Dekoratorius

Duokit savo namų apšvietimą darbą prilyginti amerikoniškam. Maltavojimą iš lauko ir vidaus, medžio darba, stogų ar rynn. Mane pasamdžius jums nereiks rūpintis ir įieškoti kitų amatininkų jūsų namo visiškai aptaisyti ir pagrazinimui.

Turia pilną apraūdą to rūšių darbų kontraktoriaus.

495 East 123rd St.

Telefonas POTomac 6899

Laikas Pakeisti Skrybėlę

Išigykit dabar sau

NAUJA RUDENINĖ SKRYBĖLĖ

MES esam gatavi jums patarnauti geriausiomis naujomis rudeninėmis skrybėlėmis — didžiausias pasirinkimas puikių vėliausių Pavidalų — Spalvų — Stilų

VYRAMS IR VAIKINAMS

Visokio amžiaus.

Kainos \$2.45 — \$3.95 — \$5.00

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkliau. DYKAI Čia galit iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave

Atdara Vakaraus